

F-171
1975

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

კ რ ე ბ უ ლ ი

12

С Б О Р Н И К

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИИ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ბ რ ე ბ უ ლ ი

თბილისი 1975

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1975 წლის
26 სექტემბრის ბრძანება № 682

F-4055

სკკპ ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის გაშლილ
სოციალისტურ შეჯიბრებაში სკოლებსა და სახალხო განათლების
ორგანოების ამოცანების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღნიშ-
ნავს, რომ სკკპ ცკ-ისა და საქართველოს კპ ცკ-ის დადგენილებებმა
„სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის სოციალისტური
შეჯიბრების შესახებ“ მშრომელთა ერთსულოვანი მოწონება და სა-
ყოველთაო მხარდაჭერა ჰპოვა.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მასწავლებლებსა და სახალხო
განათლების მუშაკებს თავიანთი წვლილი შეაქვთ პარტიის XXV ყრი-
ლობის ღირსეულად შეხვედრისათვის გაშლილ საყოველთაო-სახალხო
სოციალისტურ შეჯიბრებაში.

რესპუბლიკის სახალხო განათლების დარგის მუშაკთა და სკოლის
მრავალათასიან მასწავლებელთა შორის დიდი აღფრთოვანება და
მხარდაჭერა გამოიწვია ქ. მოსკოვის ზოგიერთი სკოლის პედაგოგიური
კოლექტივის ინიციატივამ, რომელთაც ვალდებულეა აიღეს ღირსეუ-
ლად შეხვედნენ სკკპ XXV ყრილობას, იმუშაონ დევიზით—„სანიმუშო
კომუნისტურ ქალაქს—სანიმუშო სკოლეს“, მოწოდებით მიმართეს
ქ. მოსკოვის სახალხო განათლების ყველა მუშაკს.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია ხაზგასმით
აღნიშნავს, რომ მოსკოველთა მოწოდების საბასუხოდ ქ. თბილისის
პირველი, მე-12, 38-ე, 43-ე, 65-ე, 98-ე, 110-ე, 124-ე, 133-ე, 147-ე
სკოლეს, კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინ-
ტერნატის, მე-6, 38-ე და 75-ე პოლიტექნიკური სკოლა-ინ-
ტერნატის, კოლექტივმა გაზრდილი ვალდებულება აი-
ღეს და მოწოდებით მიმართეს ქ. თბილისის ყველა ტიპის სასწავ-
ლებელსა და მასწავლებლებს—„სანიმუშო კომუნისტური კულტურის,

სანიმუშო კომუნისტური კულტურის

სანიმუშო შრომისა და ყოფა-ცხოვრების ქალაქს—სანიმუშო სასწავლებლები“.

თბილისის სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების წამოწყებამ ახალი ფურცელი უნდა ჩასწეროს სკკპ XXV და საქართველოს კპ XXV ყრილობების ღირსეულად შეხვედრისათვის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ნაკისრ ვალდებულებათა წარმატებით განხორციელებაში.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიაჩნია, რომ მოსკოველთა თაოსნობა, თბილისელთა წამოწყება მისაბაძი მაგალითი უნდა ვახდეს რესპუბლიკის ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივისა და სახალხო განათლების ორგანოსათვის.

ამასთან ერთად, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო ერთხელ კიდევ ხაზს უსვამს, რომ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგიურ კოლექტივებს, სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს მთელი რიგი ნაკლოვანებანი გააჩნიათ საყოველთაო-სავალდებულო რეაწლიანი სწავლებას კანონის განხორციელების, საყოველთაო-საშუალო განათლებაზე გადასვლის დამთავრებისა და სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფის საქმეში.

სკკპ ცკ-ისა და საქართველოს კპ ცკ-ის დადგენილებების—„სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის სოციალისტურ შეჯიბრებაში შესახებ“, სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს კოლეგიის დადგენილების—„ქ. მოსკოვის სკოლების პედაგოგიური კოლექტივის მიმართვის შესახებ“. შესასრულებლად,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ლ :

1. სკკპ ცკ-ისა და საქართველოს კპ ცკ-ის დადგენილებები „სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ“ მიღებული იქნეს განუხრელად სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად.

2. მოწონებულ იქნეს და მხარი დაეჭიროს მოსკოველთა თაოსნობის საპასუხოდ ქ. თბილისის პირველი, მე-12, 38-ე, 43-ე, 65-ე, 98-ე, 110-ე, 124-ე, 133-ე, 147-ე სკოლების, კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატის, მე-6, 38-ე და 75-ე პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების პედაგოგიური კოლექტივების მიერ აღწეულ ინიციატივას, რომლის მიზანია სკკპ XXV ყრილობის ღირსეული შეხვედრა, მუშაობა დევიზით—„სანიმუშო კომუნისტური კულტურის, სანიმუშო შრომისა და ყოფა-ცხოვრების ქალაქს—სანიმუშო სასწავლებლები“.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, ს. მ. ხალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, რესპუბლიკური და ქვემდებარების დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა:

ა) ფართო ახსნა-განმარტებითი მუშაობა აწარმოონ მოსკოვისა და თბილისის სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების წამოწყების პოპულარიზაციისათვის; სკოლაში, სკოლამდელ, სკოლისგარეშე და განათლების სისტემის სხვა დაწესებულებებში მოაწყონ მოსკოველ და თბილისელ მასწავლებელთა მოწოდების ფართო განხილვა;

ბ) შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რათა თბილისელი სკოლა გადაიქცეს სანიმუშო სასწავლო-აღმზრდელო ით დაწესებულებად;

გ) განახორციელონ ღონისძიებანი, მასწავლებელთა და სკოლის ხელმძღვანელთა შეძღვოში პროფესიული დაოსტატის, მოწინავე განცდილების შესწავლა-განზოგადება, გავრცელების საქმეში.

4. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სისტემის ყველა დაწესებულების ხელმძღვანელებმა:

ა) გახიზილონ და მხარი დაუჭირონ მოსკოველ და თბილისელ მასწავლებელთა ინიციატივასა და მოწოდებებს;

ბ) შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებანი სკოლების სასწავლო-აღმზრდელო ითი პროცესის ხარისხისა და ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლებისათვის;

გ) კოლექტივში, კრებულსა და თათბირებზე დეჟალურად იმსჯელონ წინასაყრილობო სოციალისტური შეჯირების შემდგომი განვითარების ამოცანების შესახებ;

დ) სისტემატურად იზრუნონ სკოლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების, სწავლებაში ტექნიკურ საშუალებათა დახეოგვის, სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლისა და შეფსაწაომოეთან და დაწესებულებებთან კავშირის განმტკიცებისათვის.

5. გაზეთმა „სახალხო განათლებამ“ (ამხ. ნ. შველიძემ) და ჟურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“ (ამხ. გ. საჯაიამ) ფართოდ გააშუქონ მოსკოვისა და თბილისის სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების ინიციატივა და თაოსნობა მიძღვნილი სკკპ XXV და საქაროველოს კბ XXV ყრილობებისადმი, წინასაყრილობო პერიოდში გამოაქვეყნონ მასალები სკოლების ნაკისრ ვალდებულებათა შესასრულებლად განაღლებულ სოციალისტურ შეჯირებაში მიღწეულ წარმატებებზე.

6. კონტროლი ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე დაე-
კისროს სკოლების ს მმართველოს (ამხ. რ. კანდელაკს), სახალხო განათ-
ლების ინსპექციას (ამხ. ზ. როგავას), სოციალისტური შეჯიბრების
ხელმძღვანელობის რესპუბლიკურ კომისიას.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო ღრმა რწმენას
გამოთქვამს, რომ თბილისის სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების
ინიციატივა და წამოწყება, რომელსაც უდაოდ მხარს დაუჭერს რეს-
პუბლიკის ყველა ქალაქისა და რაიონის სკოლის პედაგოგიური კო-
ლექტივი, საწინდარი იქნება მოსწავლე ახალგაზრდობის სწავლებისა
და კომუნისტური აღზრდის ხარისხის ამაღლებისა, რითაც ჩვენი მას-
წავლებლები თავიანთ წვლილს შეიტანენ სკკპ XXV და საქართველოს
კპ XXV ყრილობების მზადების პერიოდში დასახული ამოცანების წარ-
მატებით განხორციელებაში.

აღნიშნული ბრძანება გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლე-
ბის“ უახლოეს ნომერში.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1975 წლის 18 სექტემბრის დადგენილება.

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1975 წლის 25 ნოემბრის ბრძანება № 930

სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო დაწესებულებათა
სახანძრო დაცვის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ

მიმდინარე, 1975 წლის ზამთრის პერიოდში ადგილი ჰქონდა ხანძრის შემთხვევებს ქ. ქ. თბილისისა და ქუთაისის, ახმეტის, ლანჩხუთის, მაიაკოვსკის, საჩხერის, ტყიბულის, ხულოსა და წყალტუბოს რაიონებში ზოგიერთ სკოლასა და საბავშვო დაწესებულებაში.

ხანძრებმა მთლიანად განადგურეს ლანჩხუთის რაიონის სოფ. აკეთის საშუალო და ხულოს რაიონის წაბლანის რვაწლიანი სკოლების შენობები, დიდი ზარალი მიყენეს მაიაკოვსკის რაიონის ვარციხის საშუალო სკოლას, სადაც დაიწვა 14 და დაზიანდა 9 საკლასო ოთახი. ხანძრები შიშვე შედეგებით დამთავრდა აგრეთვე საჩხერის, ტყიბულისა და წყალტუბოს რაიონებში.

1975 წლის ზამთრის პერიოდში მომხდარი ხანძრების შედეგად ზარალმა 96,0 ათას მანეთს გადააჭარბა.

ხანძრების წარმოშობის მიზეზების შესწავლით გამოირკვა, რომ აღნიშნული სკოლების დირექტორები სრულ უპასუხისმგებლობას იჩენდნენ სახანძრო უსაფრთხოების განმტკიცების საქმეში. წლების მანძილზე არ ასრულებდნენ სახანძრო უშიშროების ტიპური წესების მოთხოვნებს, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შესაბამის ბრძანებებსა და სახანძრო ზედამხედველობის ადგილობრივი ორგანოების მიწერილობებს.

არაერთგვის სპეციალური მითითების მიუხედავად, განათლების განყოფილებათა გამგეების ერთი ნაწილი სათანადო ზომებს არ ღებულობდა სკოლების მიერ სახანძრო უშიშროების წესების შესასწავლად, არ მოითხოვდა მათგან ამ წესების განუხრელად შესრულებას, გადამჭრელ ზომებს არ ახორციელებდა სკოლე-

ბისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების ხელმძღვანელების პერსონალური პასუხისმგებლობის ასამაღლებლად.

1975 წლის ზამთრის პერიოდში მომხდარი ხანძრების ზამთაროვანი სეზონის სსრ განათლების მინისტროს კოლეჯიამ სამუშაოდან მოხსნა სკოლის დირექტორები, რომელთა უპასუხისმგებლო დამოკიდებულების შედეგად დაწესებულება ხანძრები, მკაცრად გააფრთხილა განათლების განყოფილებათა გამგეები სახანძრო უშიშროების განმტკიცებაში მომთხოვნელობის შესუსტების გამო.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტროში არსებული მასალებიდან ირკვევა, რომ, გატარებული ღონისძიების მიუხედავად, დღეისათვის ჯერ კიდევ ბევრი სკოლა და საბავშვო დაწესებულება კვლავ იმყოფება არადამაკმაყოფილებელ ხანძარსა და სანაღმდეგო მდგომარეობაში. ასე, მაგალითად, ავარიულ მდგომარეობაშია ელქარო-გაყვანილობა ქ. თბილისის №№ 6, 49, 113 საშუალო და ძეგლის რაიონის რვაწლიან სკოლებში, პირველ დამხმარე სკოლა-ინტერნატსა და დილოს მატერიალურ-ტექნიკური ძობარაგების ბაზაში, აგრეთვე აფხაზეთის ასსრ სოხუმის № 18 და ტყვარჩელის № 6 საშუალო სკოლაში, დრანდისა და ბაბუშერას სკოლა-ინტერნატებში, აღნიშნული სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების უმრავლესობას არ გააჩნია ცეცხლმაქრობი, მეორე სევეაკუაციო გასასვლელი და ხანძარსაქრობი წყლის მარაგი.

ანალოგიურ დარღვევებს აღვილი აქვს გარდაზნის რაიონის კოჯრის №№ 1, 2, 3, 4 საბავშვო სახლებში, შინდისის, ჯანდარის, გამარჯვების, ნორიოს, გაჩიანისა და გიგანტის საშუალო სკოლებში, ქ. ქ. ქუთაისის, რუსთავის, გორის, ფოთის, აგრეთვე კასპის, მაიაკოვსკის, მახარაძისა და ცხინვალის რაიონების ზოგიერთ სკოლასა და საბავშვო ბაღში.

რესპუბლიკის სკოლებსა და საბავშვო ბაღებში, რომლებშიც გაყვანილი არ არის ცენტრალური გათბობის სისტემები, გასათბობად იყენებენ დროებითი თუნუქისა და კედლის ღუმელებს და ისიც სახანძრო უშიშროების წესების უხეში დარღვევებია, ადგილობრივი სახანძრო ორგანოების ნებართვის გარეშე.

რესპუბლიკის სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო დაწესებულებათა სახანძრო დაცვის გაძლიერების მიზნით,

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხ-

რეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) განათლების სამინისტროს კოლეგიებისა და განყოფილებათა საბჭოების სხდომებზე ორი კვირის ვადაში განიხილონ ეს ბრძანება და შეიმუშაონ სპეციალურა გეგმა სახალხო განათლების ობიექტებში სახანძრო უშიშროების განსამტკიცე ლად;

ბ) პერიოდულად მოისმინონ სკოლების დირექტორების ანგარიშები მათ მიერ ხამარის პერიოდიკის ობიექტების მოსამზადებლად ჩატარებული ქემაოპის შესახებ;

გ) შენობების დაცვისა და სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით დღესასწაულებისა და საზოგადოებრივი ღონისძიებების ჩატარების დროს სკოლებში, არასამუშაო დღეებსა და ღამით მოაწყონ პასუხისმგებელი მეთაქათა მორიგეობა, არ დაუშვან იმ პირთა მორიგეებად დანიშვნა, რომლებსაც მიღრეკილება აქვთ სპორტიან სსმელებსადმი და უბასუხისმკებლობას იჩენენ დაქისრებული მოვალეობის შესრულებისადმი;

დ) უმოკლეს დროში ერთხელ კიდევ შეამოწმონ სკოლებში, სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო ბაღებში ცენტრალური გათბობის სისტემების, ელექტროგაყვანილობის, დროებითი თუნუქის ღუმელების ექსპლოატაციისათვის მზადყოფნის მდგომარეობა და მიიღონ გამტკიცებელი ზომები გამოვლინებული დარღვევების აღმოფხვრელად;

ე) მოკლე დროში უზრუნველყონ სახალხო განათლების ობიექტები ხანძარსაქრობი პირველადი საშუალებებით, სახანძრო წყლის აუზებითა და ტელეფონით, სრულ წესრიგში მოიყვანონ ელექტრომეურნეობა, არ დაუშვან შენობების გათბობა ელექტროგამახტრებელი მოწყობილობებით, მკაცრად აკრძალონ სკოლის შენობაში ადვილად აალებადი ნივთიერებების შენახვა, იატაკების ნავთითა და ბენზინით რეცხვა.

2. ეს ბრძანება განსახილველად და სათანადო ზომების მისაღებად დაევზავნოთ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებს, რესპუბლიკურ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებებს, გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურებათა ინსტიტუტს, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტსა და ი. გოგებაშვილის სახ. ბილიოთეკას.

3. მეორე განყოფილებამ (ამხ .ო. მჭედლიძემ) გააძლიეროს მუ-
რადღება და კონტროლი ამ ორძანების შესრულებისადმი.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1975 წლის 13 ნოემბრის დადგენილება.

მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

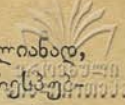
საქართველოს სსრ ზანათლავის სამინისტროს 1975 წლის 4 დეკემბრის ბრძანება № 968

რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში 1974—1975
სასწავლო წლის შედეგებისა და მიღწერაე სასწავლო წლის
ამოცანების შესახებ

გავეცანი რა რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში
1974—75 სასწავლო წლის შედეგებს, აღვნიშნავ, რომ სახალხო გა-
ნათლების ორგანოებმა და სკოლებმა გარკვეული მუშაობა გასწიეს
მოზრდილთა სწავლების გარდაქმნისათვის.

განათლების სამინისტრომ, რესპუბლიკის ყველა ადგილობრივ
სამინისტროსთან და უწყეასთან ერთად, მიიღო ერთობლივი ბრძანე-
ბები მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების გაუმჯობესების თაობაზე;
დაწესებულია კონტროლი მათ შესრულებაზე, ამავე საკითხზე წერი-
ლები გაეკზავნა პარტიის საოლქო, საქ-ლაქო და რაიონულ კომიტე-
ტებს, რამაც მნიშვნელოვანი შედეგი გამოიღო. სკკბ XXV ყრილობის
შესახვედრად კარგი ინიციატივა წამოიწყეს გორის ბამაეულის კომბი-
ნატში და გურჯაანის რაიონის ვეჯინის სახელმწიფო სანერგე მეურ-
ნეობაში მომუშავე ახალგაზრდებმა, ქ. ქუთაისისა და ყვარლის
რაიონის სოფელ ენისელის საღამოს სკოლების მოსწავლეებმა, რომელ-
თაც მოწოდებათ მიმართეს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში და-
საქმებულ ახალგაზრდებს და საღამოს სკოლების მოსწავლეებს, რათა
არ დარჩეს სწავლების გარეშე და საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლე-
ბის ყველა მოსწავლე იყოს სწავლისა და წარმოების მოწინავე.

გატარებულ ღონისძიებათა შედეგად გაუმჯობესდა საღამოსა და
დაუსწრებელი სკოლების მუშაობა. 1974—1975 სასწავლო წელს,
წინა წელთან შედარებით, საღამოს სკოლებისა და დღის სკოლებთან
არსებული საღამოს კლასების რიცხვი 345-დან 404-მდე გაიზარდა,
მოსწავლეთა რიცხვი 47860-დან 50500-მდე გადიდდა, ხოლო მიმდი-
ნარე სასწავლო წლის დასაწყისში ამ რიცხვმა 51811-ს მიღწია, რაც
7060-ით მეტია მეცხრე ხუთწლედის პირველი წლის მაჩვენებლებზე,

მოსწავლეთა მიღების გეგმა როგორც მეცხრე ხუთწლედში მთლიანად, ისე მიმდინარე წელს გადაჭარბებით შესრულდა აჭარის ასს რესპუბლიკაში, ქ. ქ. რუსთავეში, გორში, ზუგდიდში, აგრეთვე ადიგენის, ახალციხის, ახმეტის, ზოგდანოვკის, ბოლნისის, გარდაბნის, გურჯაანის, ზესტაფონის, ზუგდიდის, ლავოდებისა და ბევრ სხვა რაიონებში.

ბევრმა ადგილობრივმა განათლების განყოფილებამ, სალამოსა და დაუსწრებელმა სკოლებმა განამტკიცეს ურთიერთობა ს.წაომოებთან და ორგანიზაციებთან. ზოგან ისინი პარტიის რაიონული კომიტეტისა და რაისბჭოს აღმასკომის ჩარევას შედეგად უზრუნველყოფენ საწარმოების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ხელმძღვანელთა აქტიურ მხარდაჭერას მომუშავე ახალგაზრდების სწავლებაში ჩაბმის საქმეში. ახალგაზრდების სწავლებაზე ზრუნვის კარგ ძაგალითს იძლევიან თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო, რუსთავეის მეტალურგთა, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა და ქუთაისის ავტომშენებელთა ქარხნები; ზუგდიდის რაიონის ინგირის ჩაის ფაბრიკა, გორის ბამბულის ქსოვილების კომბინატი, ვეჯინის საჭრთა მეურნეობა და სხვა.

მახარაძის აბრეშუმის ძაფსაღებ-საგრები ფაბრიკის დირექცია წამახალისებელ ღონისძიებებს ატარებს იმ მოსწავლეებზე, რომლებიც კარგად უთავსებენ ერთმანეთს სწავლასა და შრომას; გასულ სასწავლო წელს აქ 28 მოსწავლე დაასაჩუქრეს ფასიანი ნივთებით, გაცემული აქვთ საპატიო დაფა. ანალოგიურ ღონისძიებებს ატარებენ ამავე რაიონის მალაროთა სამმართველო, შემოქმედის, ნავომარის, ცხელმდისისა და შრომის კოლმეურნეობები.

სალამოს სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განსამტკიცებლად კარგი ღონისძიებები გაატარეს ზუგდიდის რაიონის ინგირის და წულუკიძის რაიონის საბჭოთა მეურნეობებმა, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანამ, ბოლნისის სამთოგამამდიდრებელმა კომბინატმა და სხვა საწარმოებმა და მეურნეობებმა.

ზოგან წარმოება-დაწესებულებები მუდმივ ზედამხედველობას ახორციელებენ მოსწავლეთა გაცვეთილებაზე დასწრებასა და მათი აკადემიური წარმატების მდგომარეობაზე.

სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების დირექტორების და მათი მოადგილეების დიდი ნაწილი კარგად ხელმძღვანელობს სასწავლო-აღმზრდებლობით მუშაობას, სისტემატურად ესწრება გაცვეთილებს და სათანადო დახმარებას უწყევს მასწავლებლებს. ზოგან კარგად მუშაობენ სალამოს სკოლების მასწავლებელთა მეთოდური სექციები,

ქ. თბილისის მასწავლებელთათვის შეიქმნა საღამოს სკოლების მე-
დისტოა ჯგუფი—სასწავლო დისციპლინების მიხედვით ჩამოყლინა
ლია 10 სექცია, რომლებიც ნაყოფიერ მუშაობას ატარებენ მასწავ-
ლებელთა შორის.

მუშაობა გარდაქმნა საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების
რესპუბლიკურმა მეთოდურმა კაბინეტმა; შეადგინა და თარგმნა რუსუ-
ლიდან და ამჟამადც ადგენს რამდენიმე მეთოდურ წერილს, რომ-
ლე იც დიდ დახმარებას გაუწევინ საღამოს სკოლებს მუშაობაში.

კარგი მუშაობით გამოირჩევიან თბილისის მე-5, 23-ე, 28-ე,
ქ. ქუთაისის მე-3, რუსთავის მე-2, გურჯაანის რაიონის ვეჯინის,
ყარლის რაიონის ენისელის, ჯავის რაიონის კვისის და სხვა სკო-
ლები, საჩხერის რაიონის ოფშკვითის დღის სკოლასთან არსებული
საღამოს კლასები; თბილისის 34-ე საღამოს საშუალო სკოლას გააჩნია
კაბინეტ-ლაბორატორიები და მტკიცე მატერიალური ბაზა.

სისტემატურად მატულობს ისეთი სკოლებისა და კლასების
რიცხვი, სადაც მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება მაღალია. გურ-
ჯაანის რაიონის კატრეთის საღამოს სკოლის XI კლასის 23 მოსწავ-
ლიდან და ქ. ტყვარჩელის № 12 საღამოს საშუალო სკოლის XI
კლასის 18 მოსწავლიდან ყველამ მიიღო საშუალო განათლების ატეს-
ტატი, ანალოგიური მდგომარეობაა ტყიბულის № 2 საღამოს საშუალო
სკოლის VII, VIII და IX კლასებში, ცხაკაიას რაიონის ფოცხოს სა-
ღამოს სკოლაში, წყალტუბოს რაიონის ზანიასა და ოფშკვითის სკო-
ლასთან არსებულ საღამოს კლასებში.

მასწავლებელთა დიდი ნაწილი მონაღმეობითა და მაღალი ბა-
სუხისმკვებლობით ეკიდება მომუშავე ახალგაზრდობის სწავლა-აღზრ-
დის საქმეს, გულდასმით ემზადება და მაღალ იდეურ დონეზე ატა-
რებს გაკვეთილებს, სწავლებაში ფართოდ იყენებს თვალსაჩინოებასა და
ტექნიკურ საშუალებებს. ზოგს მათგანი აღწევს იმას, რომ მოსწავ-
ლეებმა გაკვეთილზევე შეისწავლონ ახსნილი მასალა. კარგი მუშაობის
მაგალითებს იძლევიან ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებ-
ლები ლ. ბეჟანიშვილი, ა. ცხვირაშვილი, (თბილისის № 11 და № 41
სკოლები), ვ. კუბარავა (ქ. ქუთაისის № 6 სკოლა); რუსული ენისა და
ლიტერატურის მასწავლებლები ვ. გურიანოვიჩი, ლ. კირიჩენკო, (თბი-
ლისის № 34 და № 38 სკოლები), დ. ჯავახია (ფოთის № 2 სკო-
ლა), ვ. შავგულიძე (ენისელის სკოლა), ლ. კასრაძე, პ. გავლოვი
(ცხივილის საღამოს სკოლა), ც. ნუკუშიძე (ქუთაისის № 4 სკოლა);
ქიმიისა და ბიოლოგიის მასწავლებლები რ. მაჭარაძე (ფოთის № 1

სკოლა), ჯანაშვილი (ქ. გორის № 2 სკოლა), ე. ჯიქია (ქუთაისის № 3 სკოლა). ისტორიის მასწავლებლები — ენისენკო (ქარელის სკოლა-ლაშოს სკოლა), ნ. მალაკველიძე (ქუთაისის № 3 სკოლა) და ბერი სხვა.

მაგრამ მოზრდილთა სწავლებაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს, მათგან მთავარი არის ის, რომ მოსწავლეთა კონტინენტის სახელხო მეურნეობის გეგმების შესრულება ვერც ხუთწლეულში მილიანად და ვერც 1975 წელს ვერ იქნა უზრუნველყოფილი აფხაზეთის ასს რესპუბლიკაში (95,5%) სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში (90,9%), ქ. თბილისში (87,7%), ჭიათურაში (94,2%), ფოთში (88,7%), ტყიბულში (87,7%), აგრეთვე ამბროლაურის (75%), მაიაკოვსკის (86,2%), სიღნაღის (91,%) და ცაგერის (83,7%) და სხვა რაიონებში.

ადგილი აქვს სკოლებიდან მოსწავლეთა დიდი რაოდენობით გასვლის შემთხვევებს, 1974—1975 სასწავლო წელს გავიდა სულ 10313 მოსწავლე, მათ შორის 5536 — არასაპატიო მიზეზებით. ამ მხრივ განსაკუთრებით არადაამაკმაყოფილებელი მდგომარეობაა აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკების, ქ. ქ. თბილისის, ქუთაისის, ჭიათურის, აგრეთვე წალენჯიხის, თერჯოლის, წყალტუბოს, ორჯონიკიძის, ლანჩხუთის, ახალქალაქის, ასპინძის, ვანის, საჩხერის, გარდაანის, ახალციხის, ბოლნისის, გურჯაანის, მარნეულის, თელავის, წულუკიძის რაიონების სკოლებში. წყალტუბოს სალამოს საშუალო სკოლის მარტო IX კლასიდან გასულა 23 მოსწავლე. აქედან 15 მოსწავლე ამოღებულია სიებიდან იმის გამო, რომ ისინი სწავლებაში ჩამორჩებიან; საჩხერის რაიონის სალამოს სკოლის 199 მოსწავლიდან სწავლას ჩამოშორდა 71, ლანჩხუთის დაუსწრე ელი სამულო სკოლიდან, აკადემიურს ჩამორჩენილობისა და ასაკვადაცილების გამო, 18 მოსწავლეა გასული. ორჯონიკიძის რაიონის მარელისის სალამოს სკოლაში 88 მოსწავლიდან სასწავლო წლის ბოლის შეფასებულ იქნა მხოლოდ 38, სკოლიდან გავიდა 16, ხოლო იმავე კლასეში დატოვეს 27 ისეთი მოსწავლე, რომლებიც სისტემატურად აცდენენ ვაკვეთილებს; გორის მეორე საშუალო სკოლიდან ანალოგიური მიზეზით სკოლა დატოვა 123 მოსწავლემ, ქ. სოხუმის სალამოს სკოლებში, ვაკვეთილებზე გამოუცხადებლობის გამო, სიებიდან ამოიღეს 70 მოსწავლე.

ზოგან უხეშად ირღვევა განათლების სამინისტროს მიზნობა იმის შესახებ, რომ სკოლიდან მოსწავლის გარიცხვის, სიებიდან ამო-

ლემის ტაჯითხს უნდა წყვეტდეს პედაგოგიური საქო იმ საწარმოს წარმომადგენლის დასწრებით, სადაც მოსწავლე მუშაობს.

ხშირია მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების არასაპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევები, გასულ სასწავლო წელს გაცდენილია სულ მილიონ 397 237 საათი, მათ შორის არასაპატიო მიზეზით—733 079. თელავის სალამოს საშუალო სკოლაში შემოწმებისას გაკვეთილებს ესწრებოდა მოსწავლეთა მხოლოდ 40—50%, ამ რაიონის სკოლებში მოსწავლეთა მიერ გაცდენილ 34134 გაკვეთილიდან 22 410 არასაპატიოა, აღიგნის რაიონის უღეს დასწრებულ-დაუსწრებელ საშუალო სკოლაში მოსწავლეთა მიერ გაცდენილ 11365 საათიდან ნახევარზე მეტი არასაპატიოა. ანალოგიური მდგომარეობაა ქ. ფოთის, გარდაბნის, თიანეთის, ხობის, წყალტუბოს, მაიაკოვსკის, ახალქალაქის მარნეულის, გორის, დმანისის, თეთრიწყაროს და წულუკიძის რაიონებში. აგრეთვე აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქისა და ქ. თბილისის სალამოს სკოლებში. მომთხოვნელობის შესუსტებით უნდა აიხსნას ის, რომ ზოგიერთ სკოლაში სრულად არ აღრიცხავენ მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების გაცდენებს. ზნაურის რაიონის აგნევის ქართულ და რუსულ საშუალო სკოლებთან არსებულ სალამოს კლასებში გაკვეთილებზე მოსწავლეთა გამოუცხადებლობის გამო ადგილი ჰქონდა მეცადინეობის ჩაშლის შემთხვევებს. ასეთი შემთხვევებს ჰქონდა აგრეთვე ადგილი თეთრიწყაროს რაიონის ერთის საშუალო და დოუბნის რვაწლიან სკოლებთან არსებულ სალამოს კლასებში. ზოგან მასწავლებლების მიზეზითაც კი იშლება გაკვეთილები.

განათლების განყოფილებები, სკოლების დირექტორები ზოგან შეგუებულნი არიან ნაკლოვანებებთან, საჭირო შემთხვევაში საკითხს არ აყენებენ ადგილობრივ, პარტიული და საქოთა ორგანოების წინაშე და გადამჭრელ ზომებს არ ღებულობენ მდგომარეობის მკვეთრად გაუმჯობესებისათვის, ბევრგან სუსტად მუშაობენ კლასის ხელმძღვანელები.

ზოგან სკოლებს სათანადო კონტაქტი არ აქვთ დამყარებულნი საწარმოებთან, ორგანიზაციებთან, მეურნეობებთან, მოსწავლეები ვერ სარგებლობენ კანონმდებლობით გათვალისწინებული შეღავათებით, ყველგან არაა ერთმანეთთან შეხამებული პროფტექნიკური სასწავლებლების და სალამოს სკოლების მუშაობის რეჟიმი. მასწავლელთა ერთი ნაწილი სათანადოდ ვერ ფლობს საგანს, ვერ ერკვევა სალამოს

სკოლაში მუშაობის მეთოდებში, სწავლებაში ვერ იყენებს სიახლეებს, თვალსაჩინოებას, ტექნიკურ საშუალებებს და ვერ უხამებს სწავლებას მოსწავლეთა ცხოვრებისეულ ცოდნა-გამოცდილებას. ამის გამო ცალკეული საგნების სწავლება დაბალ დონეზე დგას და მოსწავლეთა ცოდნის დონე არადაამაკმაყოფილებელია.

თელავის სალამოს საშუალო სკოლაში 446 მოსწავლიდან დატოვებულ იქნა იმავე კლასში 146 (30%), 14 მეორეწლიანი მოსწავლე კვლავ დარჩა იმავე კლასში, VIII კლასის 45 მოსწავლიდან. შემდეგ კლასში გადავიდა მხოლოდ 24, XI კლასის 80 მოსწავლიდან კურსი დაამთავრა 51-მა, გორის რაიონის აძვის სკოლასთან არსებული სალამოს VI კლასის 11 მოსწავლიდან იმავე კლასში იქნა დატოვებული 5, გალის სალამოს საშუალო სკოლის XI კლასის 17 მოსწავლიდან—9. აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის სალამოს და დაუსწრებელ სკოლებში წინა წელთან შედარებით გაიზარდა მეორეწლიან მოსწავლეთა რიცხვი და აკადემიური მოსწრება მხოლოდ 75% -ს შეადგენს; ქ. გორის სკოლებში იგი 71% -ია, სამტრედიის რაიონში 69%, ლახხუთში—52%, ბოლნისში—71, გარდაბანში—77 და ა. შ.

სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების არადაამაკმაყოფილებელ მუშაობაზე მიუთითებს ისიც, რომ გასულ სასწავლო წელს ამ სკოლების მერვე კლასების მოსწავლეთაგან მხოლოდ 81,3% -მა დაამთავრა დასახელებული კლასი, ხოლო მე-11 კლასების მოსწავლეთაგან კი 87,3% -მა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქში 158 მერვეკლასელიდან მხოლოდ 82-მა (52%) დაამთავრა რვა კლასი.

რიგ რაიონებსა და ქალაქებში შესუსტებულია კონტროლი მასწავლებლებისადმი, დირექტორებისა და მათი მოადგილე ისადმი. ვანის რაიონის სოფელ დიხაშხოს სალამოს საშუალო სკოლის დირექტორი ლ. საღრიშვილი იშვიათად ესწრებოდა გაკვეთილებს, ხოლო მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზში არ იყო მოცემული სათანადო მეთოდური მითითებანი, ანალოგიური მდგომარეობა იყო გარდაბნის რაიონის გამარჯვების, თერჯოლის და სხვა სალამოს სკოლებში. ქ. გორში, თეთრიწყაროში, სამტრედიაში და სხვაგან ფორმალურ ხასიათს ატარებს მეთოდური კომისიების მუშაობა. განსაკუთრებით სუსტად ხორციელდება დახმარება და კონტროლი დღის სკოლებთან არსებულ სალამოს კლასების მასწავლებლებისადმი. გასულ სასწავლო წელს ბოლნისის, მარნეულის, თეთრიწყაროს და სხვა რაიონების სკოლების დირექტორები და მათი მოადგილეები არ დასწრებიან გაკვეთილებს სალამოს კლასებში.

ზოგიერთ სკოლაში სუსტად მუშაობენ პედაგოგიური საბჭოები, ზერელედაა შედგენილი სამუშაო გეგმები, მოუწესრიგებელია სასკოლო დოკუმენტაცია.

ველავ აბის სალამოს სკოლაში მოსწავლეთა ჩარიცხვის წესების უხეშად დარღვევის შემთხვევაში. მოსწავლეებს ყოველთვის არ თხოვენ სათანადო საბუთს განათლების შესახებ, ცნობებს სამუშაო ადგილიდან, ზოგჯერ სკოლაში ისეთ ახალგაზრდებსაც ღებულობენ, რომლებიც არ მუშაობენ და თავს არიდებენ შრომას, არასრულწლოვანთა მიღებისას ყოველთვის არ თხოვენ რაიადმასკომებთან არსებული კომისიის გადაწყვეტილებას. მიუხედავად არაერთგზის მითითებისა, ზოგან ვერ შეარჩიეს მოზოდილთა სწავლების მოხერხებული ფორმები, ამიტომ კლასების განხნისას უხეშად არღვევენ დებულებას სალამოს სკოლას შესახებ. სალამოს სკოლისა და კლასების განხნის, აგრეთვე მოსწავლეთა ჩარიცხვის საქმეში უხეშ დარღვევებს ჰქონდა ადგილი სამარეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში, ბოლნისის, მარნეულის, თეთრიწყაოს, ზესტაფონისა და სხვა რაიონებში.

ბევრგან არადამაკმაყოფილებლად დაყენებული აღმზრდელობითი მუშაობა მოსწავლეთა შორის, არ არის შექმნილი მოსწავლეთა მტკიცე კოლექტივები, არ ტარდება აღმზრდელობითი ხასიათის ღონისძიებები, ოის გამო ადგილი აქვს დისციპლინის უხეშად დარღვევის ფაქტებს.

რესპუბლიკის სალამოს სკოლების მუშაობაში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებები იმის შედეგია, რომ განათლების ბევრმა ადგილობრივმა ორგანომ სათანადო დასკვნები არ გამოიტანა მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების თაობაზე ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების გადაწყვეტილებებიდან, განათლების სამინისტროს ბრძანებებიდან და არ გააანორციელეს ქმედითი ღონისძიებანი ამ დარგში აოსებალ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. აუზაზეისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა:

ა) უზოუნკედყან მოზოდილთა სწავლების დარგში კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის მიერ დასახული ამოცანების შესრულება, არ დაუშეან ამ დიდმნიშვნელოვანი საქმის შეუვასებალობა;

2.

კ. მარქაის სსრ. საქ. სსრ
საბჭოთა მთავრობის მიერ დასახული ამოცანების შესრულება

ბ) უზრუნველყონ მოსწავლეთა კონტინენტის გვეგების აუცილებელი შესრულება თვითთულ რაიონსა და ქალაქში, ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით, შეარჩიონ მოზრდილთა სწავლების მოხერხებული ფორმები, რომ სწავლებაში მაქსიმალურად იქნან ჩაბმული მომუშავე ახალგაზრდები. ყველა ზომა მიიღონ მოსწავლეთა კონტინენტის შესანარჩუნებლად;

ვ) სისტემატურად შეისწავლონ საღამოს სკოლების მუშაობა, შედეგები განიხილონ კოლეგებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე და გაატარონ რადიკალური ღონისძიებანი მათ მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად;

გ) მიაღწიონ საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებას, ამ საქმეში ფართოდ გამოიყენონ წარმოება-დაწესებულებების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, სამეფო ორგანიზაციების, პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების დახმარება; საღამოს სკოლა უზრუნველყონ სახელმძღვანელოებით;

დ) ქმედიით ღონისძიებანი გაატარონ სწავლების ხარისხის, სასწავლო-აღზრდობითი პროცესის სრულყოფისათვის, მეკვირად ამალღონ სკოლის დირექტორების, მთადგილეთის, კლასის ხელმძღვანელებისა და საგნის მასწავლებელთა პასუხისმგებლობა მოსწავლეთა ცოდნის ღონის ამალღებისათვის. შეუწყნარებლად ჩაივალოს ის ფაქტი, რომ მე-11 და მე-8 კლასების მოსწავლეთა მნიშვნელოვანი ნაწილი ვერ ამთავრეს ამ კლასებს;

ე) სისტემატურად იზოუნონ იმისათვის, რომ საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მასწავლებლები ძირითადად დატვირთულნი იყენენ ამ სკოლაში და არ უხდებოდეთ შეთავსებით სხვაგან მუშაობა;

ვ) მიაღწიონ წარმოება-დაწესებულებათა საქმიანობის გააქტიურებას მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების დოკში. ისე მოაწყონ საქმე, რომ საწარმოებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელები სისტემატურად აკონტრილენდნენ მათთან მომუშავე მოსწავლე ახალგაზრდების გაკვირდებზე დასწრებისა და სწავლებაში წარმატების მდგომარეობას, ადგილობრივი ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებით უზრუნველყონ სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული 16—29 წლის იმ ახალგაზრდების მთლიანად ჩაბმა სწავლებაში, რომელთაც არ აქვთ საშუალო და რვაწლიანი განათლება;

ზ) საფუძვლიანად შეისწავლონ სუსტად მომუშავე სკოლის დირექტორებისა და მასწავლებელთა მუშაობა და იმათ მიმართ ვინც ვერ უზრუნველყოფს სკოლებზე ხელმძღვანელობასა და საგნის ნორმალურ სწავლევას გაატარონ რადიკალური ღონისძიებანი;

სპეციალური მსჯელობის საგნად გახადონ იმ სკოლების ხელმძღვანელთა საკითხი, რომლებიც არ ღებულობენ გადამჭრელ ზომებს სკოლებიდან არასაპატიო მიზეზით მოსწავლეთა გასვლის წინააღმდეგ და არ იცავენ ამ დარგში საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მითითებას, საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მოსწავლეთა კონტინგენტის შენარჩუნების შესახებ;

თ) იქ, სადაც დღემდე ეს არ არის გაკეთებული, საღამოს სკოლების მუშაობაზე ხელმძღვანელობა ბრძანებით დაავალონ ერთ-ერთ ინსპექტორს. დღის სკოლებთან არსებულ საღამოს კლასების მუშაობაზე ხელმძღვანელობა, როგორც წესი, დააკისრონ ამავე სკოლების დირექტორებს. ბრძანებითვე გააფრთხილონ დღის სკოლების დირექტორები, რომ საღამოს სკოლებმა დაუბრუნებელივ ისარგებლონ კანინეტ-ლაბორატორიებით, თვალსაჩინოებით;

ი) აუცილებლად მიახდინონ საღამოს და დაუსწრებელ სკოლებში სამემიდეგომო სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებთან დაკავშირებით და სხვა მიზეზებით გაცუენილი საათების ანაზღაურება სამეცადინო დღეების გაზრდის ხაზზე ან არდადეგების დროს. უზრუნველყონ ყველა სკოლაში პროგრამული მასალის მთლიანად გავლა;

კ) გადაჭრით გააუმჯობესონ მეთოდური მუშაობა სკოლების დირექტორებთან, მათ მიადგილებთან, მასწავლებლებთან. უზრუნველყონ დირექტორებისა და მათი მიადგილეების რეგულარული დასწროება გაკვეთილებზე.

2. საღამოსა და დაუსწრებელი, აგრეთვე დღის იმ სკოლების დირექტორე მ, სადაც საღამოს კლასებია:

ა) ხელმძღვანელობისა და კონტროლის გაძლიერებით აამაღლონ მასწავლო პროცესის დონე მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მოთხოვნათა შესაბამისად, სამისად ფართოდ გამოიყენონ სწავლების ისეთი თანამედროვე საშუალებები, რომლებიც ხელს უწყობენ ცოდნის საფუძვლიან დაუფლებას; მიაღწიონ მოსწავლეთა ცოდნის დონის აკადემიური ძონსოვის ამაღლებას, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ აკადემიურად ჩამორჩენილ მოსწავლეებთან მუშაობას;

ბ) ყველა დანიამთავრა გაატარონ იდეო-პოლიტიკური და ღმრთელობითი ქმედება სრულყოფილი; აწავლით პროცესი.

მჭიდროდ დაუკავშირონ ზნეობრივ აღზრდას; ორგანულად შეასამაინონ იგი მასწავლელთა შრომით საქმიანობასა და ცხოვრებისეულ გამოცდილებასთან;

გ) მჭიდრო კავშირი დაამყარონ წარმოება-დაწესებულებებთან, კოლმეურნეობებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან, მასწავლელთა იჯაებთან—მშობლებთან, მიადწიონ მათ სამოქმედო უბნებზე მომუშავე ახალგაზრდობის მაქსიმალურად ჩაბმას სწავლებაში, მასწავლელთა კონტაქტის შენარჩუნებას, ვაკეეთილების არასაპატიო მიზეზით გაცდენის მინიმუმამდე დაყვანას;

დ) გააუმჯობესონ პედაგოგიური საბჭოების მუშაობა, სისტემატურად განიხილონ ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლების მდგომარეობა, მოსწავლელთა აკადემიური მოსწრებისა და აღმზრდელობითი ხანაითა საკითხები; არ დაუშვან მოსწავლელთა სკოლიდან გარიცხვის არცერთი შემთხვევა პედაგოგის დადგენილებისა და წარძივება-დაწესებულების წარმომადგენელთა მინაწილეობის გარეშე;

ე) გადაჭრით გააძლიერონ დანებარება და კონტროლი პედაგოგების, კლასების ხელმძღვანელთა მიმართ. ამაღლონ მათი პერსონალური პასუხისმგებლობა საგნის სწავლების მდგომარეობაზე;

ვ) პროფტექნიკურ სასწავლებლებთან ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე იმდაგვარად დაგეგმონ სასწავლო პროცესი, რომ მოსწავლელის შესაძლებლობა აქონდეთ რეგულარულად ესწავებოდნენ ვაკეეთილეს და საწარმოო პრაქტიკის გავლისას არ მოწყდნენ სწავლას;

ზ) მტკიცედ დაიცვათ საღამოს სკოლებში მოსწავლელთა მიღების წესები, არ დაუშვან განათლების შესახებ სათანადო საათის გარეშე სკოლაში მათი ჩარიცხვის არცერთი შემთხვევა;

თ) წესრიგში მოიყვანონ სასკოლო დოკუმენტაცია და მოაგვარონ აღრიცხვიანობა; უზრუნველყონ მოსწავლელთა სახელმძღვანელოებითა და სხვა სასწავლო ნივთებით მომარაგება;

ი) მასწავლელთა ცოდნის შეფასებისას ზუსტად იხელმძღვანელონ მიზნობრილი ზოგადი განათლების სავაჭირო სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის რეკომენდაციებით—„საღამოს სკოლის მოსწავლელთა ცოდნის აღრიცხვის შესახებ“; არ დაუშვან ჩათვლის სისტემის შეუფასებლობა, განსაკუთრებით იმ მოსწავლეებისადმი, რომელსაც ბევრი გაცდენა აქვს;

კ) პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე განიხილონ აღნიშნული

ბრძანება და, მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, განახორციელონ პრაქტიკული ღონისძიებანი.

3. სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაზე არადამაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობისათვის ორჯონიკიძის რაიონის მაკელისის და ქ. გორის მე-2 საღამოს საშუალო სკოლების დირექტორებს ა. გელაშვილს და გ. გიორგაძეს გამოეცხადოთ სასტიკი საყვედური.

ცნობად იქნეს მიღებული, რომ აღნიშნულის გამო ადგილებზე განათლების განყოფილებათა მიერ დასჯილები არიან მარნეულის რაიონის ყ. ჩაღანის საღამოს სკოლის დირექტორი ა. აღიევი, გარდა - ნის რაიონის მარტყოფის და *ზნაურის რაიონის აგნევის დღის სკოლების დირექტორები ა. ნატროშვილი და გ. ვაზაევი, ხოლო ვანის რაიონის დიხაშხოს, ქ. თბილისის № 43, თელავის, ჩხოროწყუს, თერჯოლის საღამოს, ტყვარჩელის დღის № 6 და ლანჩხუთის დაუსწრებელი საშუალო სკოლების დირექტორები: ლ. საღრიშვილი, ლ. თევზაძე ა. ვაჭარაძე, შ. თოდუა, ნ. ჩიტაძე, კ. ჭკადუა, ა. იმნაიშვილი განათვისუფლებულნი არიან დაკავებული თანამდებობიდან.

რჩევა მიეცა ორჯონიკიძის (ხარაგოულნი) რაიონის განათლების განყოფილებას, შეუტყუალოს სამუშაო ადგილი ორჯონიკიძის დასწრებულ-დაუსწრებელი სკოლის დირექტორს ამხ. რ. მაღრაძეს, ვინაიდან მისთვის ძნელია ამ საქმის გაძლოლა.

4. საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლებისადმი სუსტი დახმარებისა და კონტროლისათვის გამოეცხადოს საყვედური ორჯონიკიძის, ვანისა და თერჯოლის რაიონების განათლების განყოფილებათა ინსპექტორებს პ. ღამბაშიძეს, შ. ლომთათიძეს და ვ. ბეჟუკაშვილს.

5. საღამოს სკოლების მასწავლებლებთან მეთოდური მუშაობის არადამაკმაყოფილებლად დაყენებისათვის გამოეცხადოთ საყვედური ქ. გორის, მარნეულის და სამტრედიის რაიონების მეთოდკაბინეტის გამგეებს ი. ჯამბრიშვილს, ქ. მამედოვს და ვ. ნიკოლაიშვილს.

6. საღამოს სკოლების მუშაობაზე სუსტი ხელმძღვანელობისა ამ სკოლების საქმიანობაში სერიოზული ნაკლოვანებების დაშვებისათვის და მოსწავლეთა დაბალი მომზადებისათვის მიერთოთ: თერჯოლის, ხობის, მიაკოვსკის, მარნეულის, სამტრედიის რაიონებისა და ქალაქ ფოთის განათლების განყოფილებათა გამგეებს რ. გაბრიჭიძეს, შ. ხარებავას, დ. კვირიკაძეს, უ. გვიდაროვს, ვ. ძნელაძეს, ა. ცხადაიას.

-7. ვინაიდან თეთრიწყაროს რაიონის განათლების განყოფილების გამგე აშხ. ლ. ჯინჯიბაძე დიდი ხანი არ არის, რაც ამ თანამდებობაზე მუშაობს, გავგზავნოს მას სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს მიერ ამ რაიონების შემოწმების მასალები. წინადადება მიეცეს მას, განახორციელოს საჭირო ღონისძიებანი და უზრუნველყოს დასახელებულ მასალებში აღნიშნული სერიოზული ხაკლოვანეების მოსწორება. ჩატარებული მუშაობის შესახებ მოახსენოს სამინისტროს 1976 წლის თებერვალში.

8. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ ბოლნისის რაიონის სალამოს სკოლების მუშაობა უნდა შეისწავლონ, ხოლო ლანჩხუთისა და სიღნაღის რაიონების სკოლების მუშაობას ამჟამად სწავლობს სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველო და შედეგები ცალკე მოხსენდება კოლეგიას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1975 წლის 27 ნოემბრის დადგენილება.

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ПРИКАЗ № 970
МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР
08.12.75

О работе отдела народного образования, школ и дошкольных учреждений Богдановского района по выполнению директив XXIV съезда КПСС и Постановления ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 г. „О мерах по дальнейшему улучшению условий работы сельской общеобразовательной школы“

За последние годы улучшились некоторые показатели, характеризующие состояние народного образования в Богдановском районе. Вместе с тем, проверкой, проведенной Министерством просвещения Грузинской ССР, были вскрыты серьезные недостатки в деятельности отдела народного образования, педагогических коллективов школ и дошкольных учреждений района.

В районе плохо используется имеющаяся учебно-материальная база, ничего не делается для перехода на кабинетную систему обучения. В ряде школ неудовлетворительно осуществляется учет и хранение инвентаря, технических средств обучения и наглядных пособий.

Учебно-воспитательная работа по ряду предметов находится на низком уровне, что обусловлено отсутствием надлежащего внутришкольного контроля и руководства. Руководители школ слушают мало уроков, оказывают недостаточную помощь учителям. В большинстве проверенных школ не соблюдается Положение о работе педагогического совета, не обсуждается постановка преподавания отдельных пред-

метов, не ставятся проблемные вопросы. Во многих школах района методобъединения учителей существуют формально.

В работе руководителей школ наблюдается формализм, отсутствует деловитость и конкретность, к обсуждению и выработке мероприятий не привлекается широкий круг учителей. Учителя пассивны, не уделяют должного внимания воспитанию учащихся. Плохо поставлена в школах внеклассная и внешкольная воспитательная работа.

Проверка выявила случаи нарушения порядка зачисления учащихся в подготовительный и первый класс, перевода из школы в школу.

Имеются недостатки в осуществлении закона о всеобщем обучении, не выполняются имеющиеся инструкции об учете детей и подростков школьного возраста, на многих выбывших учеников в школах нет подтверждающих документов.

Выявлены грубые нарушения в подборе и расстановке кадров. В школах, также как и в РОНО, не выполняется „Инструкция об учете, назначении, переводе и освобождении учителей школ, входящих в систему Министерства просвещения Грузинской ССР“. В личных делах многих учителей нет приказов о назначении, характеристик, справок о здоровье, педагогическом стаже, фотокарточек, не в порядке трудовые книжки.

Имели место случаи назначения директоров школ без ведома и утверждения Министерства.

Фактически не действовал интернат при Гореловской ср. школе (директор Вартапетян А. Т.), однако его работники получали зарплату.

Царит беспорядок в Богдановской восьмилетней школе-интернате (директор Карслян Р. Т.) и Орсджаларской ср. школе (директор Путулян С. М.).

Серьезные недостатки имеются в деятельности дошкольных учреждений: отсутствует необходимая материальная база, неудовлетворительно организован режим дня и питание детей, мало внимания уделяется эстетическому воспитанию и привитию детям гигиенических навыков.

В целях искоренения обнаруженных недостатков,

Приказываю:

I. Докладную записку бригады Министерства просвещения Грузинской ССР направить отделу народного образования для руководства и исполнения,

II. Богдановскому районному отделу народного образования:

1. Уделять особое внимание комплектованию школ и дошкольных учреждений квалифицированными педагогическими кадрами, не допускать случаев назначения в школы и дошкольные учреждения лиц, не имеющих педагогического образования, прекратить практику назначения учителей на неполную нагрузку, навести порядок в ведении личных дел учителей.

2. Систематически оказывать необходимую помощь молодым педагогам, организовать для этого при методическом кабинете РОНО Совет молодых учителей.

3. Принять необходимые меры для перевода школ, имеющих соответствующие условия, на кабинетную систему обучения.

4. Инспектирование школ и дошкольных учреждений проводить на должном уровне, с целью улучшения помощи школам и повышения личной ответственности работников аппарата РОНО и методкабинета закрепить за каждым из них зону и провести четкое распределение функций.

5. Добиться неуклонного соблюдения школами „Инструкции об учете детей и подростков школьного возраста в Грузинской ССР“ и требований Циркулярного письма Минпроса СССР от 23/III-72 г. № 15-м „Об упорядочении учета детей и подростков школьного возраста от 6 до 15 лет“, а также установленного порядка зачисления детей в подготовительный и первый класс, перевода учащихся из школы в школу.

6. Наладить и систематически контролировать учет, хранение и правильное использование в школах инвентаря, учебно-наглядных пособий и технических средств обучения.

7. Разработать и осуществить конкретные мероприятия для ликвидации недостатков в деятельности дошкольных учреждений.

8. Принять решительные меры для наведения полного порядка в Ороджаларской и Сатхинской школах.

III. Директорам школ:

1. Обсудить на заседаниях педагогических советов школ итоги проверки бригады Министерства просвещения Грузинской ССР и настоящий приказ.

2. Усилить руководство и контроль за учебно-воспитательным процессом, обеспечить коренное улучшение работы методических объединений, способствовать внедрению в учебный процесс технических средств обучения, наглядности, дидактических материалов.

3. Упорядочить внеклассную и внешкольную воспитательную работу, обеспечить систематичность в работе кружков, в проведении массовых общешкольных мероприятий, оказать постоянную помощь комсомольским организациям.

4. Распределение уроков на новый учебный год проводить до ухода учителей в отпуск, по согласованию с местным комитетом профсоюза. При распределении уроков строго руководствоваться интересами учащихся, учитывать образовательный ценз педагогов.

IV. Заведующим детскими садами:

1. Устранить недостатки в питании детей, строго соблюдать установленные нормы расходов.

2. Уделять внимание эстетическому воспитанию детей и привитию им гигиенических навыков, наладить режим дня, принять меры к благоустройству территории детских садов.

V. 1. За неудовлетворительное руководство и контроль за работой школ и дошкольных учреждений района, грубые нарушения в подборе и расстановке педагогических кадров заведующего Богдановким РОНО Тумасяна Х. С. снять с работы.

2. Поручить Богдановскому РОНО рассмотреть в соответствии с трудовым законодательством, вопрос об освобождении от занимаемой должности инспектора РОНО Майтесяна

П. А. за неудовлетворительное исполнение своих обязанностей и допущенные грубые ошибки.

3. Снять с занимаемой должности за допущенные грубые нарушения и незаконные действия директора Гореловской ср. школы Вартапетяна А. Т.

4. Освободить от занимаемой должностей за неудовлетворительную работу директора Ороджаларской ср. школы Путуляна С. М., директора и завуча Богдановской восьмилетней школы-интерната Карсляна Р. Т. и Карагуляна А. М.

5. Временно исполняющего обязанности директора Сатхинской ср. школы Амбаряна В. Л. освободить из-за несоответствия занимаемой должности.

6. Поручить Богдановскому РОНО рассмотреть в соответствии с трудовым законодательством вопрос об освобождении от работы воспитательницы интерната при Гореловской ср. школе Вартапетян М. М. и прачки-кухарки Батуриной Л. А. за невыполнение своих обязанностей в течение длительного времени.

7. Поручить РОНО рассмотреть вопрос об освобождении от занимаемых должностей заведующих Сатхинским, Б. Арагаляским и Б. Гондуринским детскими садами Нанаян В. С., Далибалтян А. А., Амбарян А. В. за грубое нарушение трудовых обязанностей.

8. Заведующей Дилифским детским садом Бичахчян А. А. за неудовлетворительное санитарно-гигиеническое состояние детского сада объявить выговор.

9. Директору Богдановской русской ср. школы Топаляну С. Н. за слабое руководство и контроль за работой учителей, несвоевременное составление общешкольного плана работы объявить строгий выговор.

10. Директору Богдановской армянской ср. школы Погосяну И. Т. за необеспечение должного уровня внутришкольного контроля и руководства, нарушение порядка приема на работу учителей объявить выговор.

11. За нарушения порядка зачисления учащихся в подготовительный и первый класс, перевод учащихся 10 класса из

школы в школу без разрешения Министерства директору ср. школы с. Тсрзя Галсягу М. П. съехать в Гисвр.

12. Поручить РОНО трудоустроить бывшую работницу М. Хоренинской начальной школы С. Джагацпаян, без основания освобожденную от занимаемой должности.

VI. 1. Управлению школ (тов. Канделаки Р. С.) и Управлению учебно-воспитательной работы (тов. Жгенти Т. Г.) в декабре 1975 г. направить бригаду в Богдановский район для оказания действенной помощи отделу народного образования, школам и внешкольным учреждениям района.

2. Отделу кадров (тов. Квачадзе И. И.) при распределении молодых специалистов максимально удовлетворить заявки Богдановского района.

3. Республиканскому институту усовершенствования учителей (тов. Захашвили Т. А.) и Республиканскому методическому кабинету дошкольного воспитания (тов. Какауридзе И.) обеспечить в 1976 г. прохождение курсов повышения квалификации воспитателями дошкольных учреждений Богдановского района.

4. Поручить Республиканскому институту усовершенствования учителей (тов. Захашвили Т. А.), согласовано вопрос с Министерством просвещения Армянской ССР, организовать курсы повышения квалификации для директоров армянских школ республики.

5. Инспекции народного образования (тов. Рогавя З. А.) и Управлению школ (тов. Канделаки Р. С.), Управлению учебно-воспитательной работы (тов. Жгенти Т. Г.), Управлению школ-интернатов (тов. Николаишвили Т. А.), Отделу дошкольного воспитания (тов. Абдушелишвили Г. К.) и Отделу кадров (тов. Квачадзе И. И.) установить контроль за выполнением данного приказа.

Основание: Постановление коллегии от 28 ноября 1975 г.

Министр Т. Лашкарашвили

Министру просвещения Грузинской ССР

тов. Лашкагашвили Т. В.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

о работе отдела народного образования, школ и дошкольных учреждений Богдановского района по выполнению директив XXIV съезда КПСС и Постановления ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 г.

„О мерах по дальнейшему улучшению условий работы сельской общеобразовательной школы“

С 28 октября по 1 ноября 1975 года, бригада Министерства просвещения в составе: заместителя министра Мачарашвили К. Ш., заместителя начальника Управления школ Двали С. Г., инспектора Управления школ Микаэляна Г. Г., директора ср. школы № 92 г. Тбилиси Шагиняна А. Е., организатора внеклассной и внешкольной работы ср. школы № 104 г. Тбилиси Багдзаряна Н. А., методиста Тбилисского городского института усовершенствования учителей Амиргуляна Р. В., методиста дошкольного воспитания Ахалкалакского РОНО Карапетяна Н. А., главного бухгалтера Ахалкалакского РОНО Прохорян Н. С. и председателя Ахалкалакского РК профсоюза работников просвещения Степанян Д. С. изучила работу отдела народного образования, школ, дошкольных и внешкольных учреждений Богдановского района по выполнению решений партии и правительства, касающихся народного образования.

Члены бригады ознакомились с перечнями вопросов по народному образованию, обсужденных на заседаниях бюро райкома партии и райисполкома, а также с постановлениями,

принятии по этим вопросам, проверили работу аппарата РСНО и методкабинета, райкома профсоюза работников просвещения, побывали в Богдановской восьмилетней школе-интернате, армянской и русской средних школах пос. Богдановка, в доме пионеров, в средних школах сел. Среджалар, Сатхе, Гореловка, Б. Ханчалы, Эцтя, восьмилетних школах сел. Орловка и Учмана, проверили работу восьми детских садов.

Несмотря на то, что за последние годы в районе улучшились некоторые показатели, характеризующие состояние народного образования, положение нельзя признать благополучным. В работе отдела народного образования, школ и дошкольных учреждений района имеются существенные недостатки.

Состояние и эффективность использования учебно-материальной базы школ

В Богдановском районе функционирует 19 средних, 15 восьмилетних и 2 начальные школы, а также 1 заочная ср. школа с 11 консультпунктами.

Учебно-материальная база школ района за последние несколько лет заметно укрепилась: в 1974/75 уч. году сдано в эксплуатации типовое школьное здание в с. Среджалар, сделана пристройка на 10 классных комнат в с. Джиграшен. К началу нового уч. года в строй трехэтажное здание на 800 ученических мест в с. Эцтя. В течение прошлого уч. года школьные лаборатории получили оборудование и инвентарь на 10.000 рублей, фонд школьных библиотек — на 12.000 рублей.

Однако состояние учебно-материальной базы школ района по-прежнему не соответствует современным требованиям. В ряде населенных пунктов (Кулалис, Мамзара, Аспера, Тамбовка, Родионовка, Сатхе, Тсрия) — школьные здания пришли в полную негодность. В райцентре около 1.200 учащихся армянской и русской ср. школы размещены в одном здании, предусмотренном на 400—450 ученических мест.

По району общая площадь всех классов, кабинетов, учебных кабинетов и лабораторий, составляет 12.148 кв. м, т. е. на каждого учащегося приходится в среднем более 1 кв. м. (всего учащихся в дневных школах—10718). Во вторую смену занимаются 3937 учащихся (199 классов).

Из 36 школ района лишь две имеют столовые (Эштинская ср. школа № 1 и Богдановская 8-летняя школа-интернат) и спортзалы (Среджэларская ср. школа).

В районе из-за отсутствия условий нет ни одной группы продленного дня.

В Богдановской школе-интернате, например, нет соответствующих условий для обслуживания учащихся: обед производится в смену, нет бака, трапезной. Кроме этого нет спортивного зала и площадки, что отрицательно сказывается на учебно-воспитательном процессе.

Всего лишь 4 школы района имеют типовые спортзалы: ср. школа № 2 с. Гагдза, ср. школа № 1 с. Эштия, ср. школа с. Среджэлар и ср. школа с. Дилиф.

15 из 34 восьмилетних и ср. школ не имеют учебно-опытного участка.

Беден библиотечный фонд школ района: на 12.471 ученика приходится всего 53.888 книг, т. е. в среднем по району примерно 4 книги на одного ученика. В некоторых школах положение еще хуже: в восьмилетней школе с. Владимировка на 59 учеников приходится всего 100 книг, в Дилифской ср. школе на 477 учеников—439 книг. Лишь в 7 школах создан библиотечный фонд учебников.

В районе ничего не делается для перехода на кабинетную систему обучения, хотя есть немало школ, где такой переход вполне возможен. В своей время вопрос о переходе на кабинетную систему обучения был обсужден на бюро райкома партии, было принято соответствующее постановление, однако районный отдел народного образования даже не считал нужным обсудить этот вопрос.

В школах района неправильно ведется учет и хранение инвентаря, технических средств обучения, наглядных пособий.

В Богдановской армянской ср. школе (директор Погосян И. Т.) в одной большой комнате площадью 54 кв. м, где расставлены парты и демонстрационный стол, вдоль передней и боковой стен расположены 10 шкафов, а у задней стены на всю ширину комнаты — шкаф-стеллаж. В них совершенно бессистемно хранятся приборы и пособия по физике, химии, биологии. Около окон навалены старые стеллажи и рамы с устаревшими монтажами.

Это же помещение, по словам директора школы, служит пионерской комнатой и, действительно, на одном из шкафов имеется 2 пионерских барабана и горн. На демонстрационном столе и под ним: в ящиках и коробках — различные детали от вышедших из строя физических приборов и приборы, которые вышли или выходят из строя не потому, что их использовали многократно, а потому, что ими не умеют пользоваться.

Приказом директора не назначен заведующий кабинетом по какому-либо из этих предметов: физике, химии, биологии.

Ответственность за уход и сохранность имущества по этим кабинетам возложена на лаборанта по химии и биологии Майтесян А. С. (которая училась заочно на IV курсе географического факультета Ереванского пединститута и по болезни оставила учебу в 1972 году) и лаборанту по физике Карсян П. Г. (имеет среднее образование, работает с 1954 г.). У лаборанток имеются списки приборов с искаженными названиями, большинство приборов с ними не связать ни по названиям, ни по назначению. Списки ведутся неизвестно с какого времени и не утверждены директором школы.

Из технических средств в школе имеются магнитофон, проекционный фонарь, эпидиаскоп, кинопроекторы. Пользоваться ими лаборанты не умеют.

В Богдановской армянской средней школе выплачивается по 5 рублей за заведование кабинетом (которых нет) преподавательницам географии, истории и математики Карапетян М., Карсян Э., Петросян А. Дирекция школы считает, что для физики, химии и биологии достаточно лаборан-

ов, а вот за географическими и историческими картами следить некому. Ввиду того, что преподаватели биологии, химии и физики не несут ответственности за сохранность и исправность приборов, а также правильный учёт и хранение их, часто теряются отдельные детали, и приборы становятся непригодными для демонстрационных опытов и лабораторных работ.

Также в беспорядочном состоянии находятся приборы и наглядные пособия в Сатхинской и Торийской ср. школах.

Неудовлетворительно используется учебно-материальная база в Орджоларской ср. школе (директор Путулян С. М.). В прошлом году было завершено строительство двухэтажного здания с отдельным спортивным залом и другими подсобными помещениями, с центральной отопительной системой. Однако занятия в новом здании начались только в этом году, так как отопительная система была заполнена водой и школа не отапливалась. Вследствие этого, вода в трех радиаторах спортивного зала замёрзла и они вышли из строя. За лето не была произведена замена лопнувших радиаторов, и поэтому дирекция школы намерена перебазироваться опять в старое помещение школы. Между тем, выход из положения очень прост. Необходимо снять лопнувшие батареи радиаторов и поставить заглушки. Оставшиеся батареи обогреют помещение достаточно хорошо.

Школа имеет все возможности перейти на кабинетную систему обучения, однако у коллектива не чувствуется ни малейшего желания этого. Имеющиеся довольно ценные приборы, макеты, модели, плакаты собраны в одну комнату и сложены без применения. Лаборантка почти не разбирается в приборах, надлежащий учёт которых отсутствует.

Комиссия обошла все классы во время урока и ни в одном классе, ни по какому предмету не было ни наглядных пособий, ни приборов, ни какого-либо дидактического материала.

На уроке физкультуры в 10 классе учащиеся занимаются без спортивной формы, коекто даже в пальто и в туфлях на

высоких каблуках. В раздевалках хранятся сломанные парты и дрова.

Оконные стекла в школе грязные, уже успели запачкать двери. Учительская и кабинет директора выглядят неопрятно. Во всем чувствуется халатность и расхлябанность. Очевидно, что руководство школы не на должной высоте.

Беспорядок был в день проверки в Богдановской восьмилетней школе-интернате (директор Карслян Р. Т.). Школьный двор был заусорен, в умывальниках не было воды. В спальнях не хватает тумбочек, шкафов для вещей, стульев, постельное белье на некоторых кроватях грязное. В столовой грязно.

В одном и том же складском помещении хранятся вещи и быстропортящиеся продукты. Например, на полках, недалеко от радиатора, лежало позеленевшее масло.

Дети плохо одеты, в мороз ходят в помещении, и даже по двору в носках, в то время как на складе имеется хорошая одежда и обувь.

Из-за плохих условий часть воспитанников ушла из интерната и с 1 сентября посещает школы по месту жительства, однако их не исключили из списков (26 человек).

Внутришкольный контроль и руководство, учебно-воспитательная работа школ и осуществление закона о всеобщем

Учебно-воспитательная работа по ряду предметов находится на низком уровне, что обусловлено с одной стороны слабостью учебно-материальной базы и отсутствием квалифицированных кадров, а с другой стороны недостаточным внутришкольным контролем и руководством.

Во время проверки выяснилось, что некоторые руководители школ слушают мало уроков, оказывают недостаточную помощь учителям. Например, завуч Богдановской восьмилетней школы-интерната Карагулян А. М. в течение первой четверти (до 1 ноября) не посетил ни одного урока. Анализ уроков за прошлый учебный год показывают, что он не

умеет анализировать уроки, его замечания и выводы легковесны, не могут оказать помощи учителям. Всего 3 урока прослушал директор школы-интерната Карелян Р. Т. Можно сделать вывод, что руководство и контроль за работой учителей школы в течение первой четверти отсутствовали.

Директор Богдановской русской ср. школы Топалян С. Н. за два месяца не прослушал ни одного урока, более того, школа всю первую четверть проработала без плана.

Директором Богдановской армянской ср. школы Погосяном И. Т. в текущем уч. году прослушано около 20 уроков (имеется тетрадь и за прошлые годы), однако в тетрадях фиксируется только предмет, кто преподаватель и какая тема была разработана на уроке, очень кратко говорится о заданных вопросах и оценках. Даты посещений не указаны, и, по сути дела, нет никакого анализа уроков, никакой методической помощи преподавателям. Это и является одной из причин того, что преподаватели не пользуются имеющимися наглядными пособиями, или, если пользуются, то крайне недостаточно.

В большинстве проверенных школ не соблюдается Положение о работе педагогического совета. В Сроджоларской ср. школе и Богдановской армянской ср. школе, например, на педсоветах не обсуждается постановка преподавания отдельных предметов, не ставятся проблемные вопросы.

Члены бригады посетили уроки русского, армянского и грузинского языков, истории и физики. Учителя не применяют на уроках учебно-наглядные пособия, дидактические материалы, технические средства обучения. Знания учащихся по русскому и грузинскому языкам неудовлетворительные, не отвечают элементарным программным требованиям.

В Орджаларской ср. школе, например, учащиеся средних и старших классов не знали употребительных русских слов, входящих в лексический минимум для 1 класса. Директор школы Пугулян С. М. безответственно относится к преподаванию своего предмета — русского языка. В 9-а классе

он, не исправив контрольные работы учащихся за 25 сентября, 25 октября провел вторую контрольную работу.

Во многих школах района методобъединения учителей существуют формально, не ведется. подлинно творческая работа.

В работе руководителей школ наблюдается формализм, отсутствуют деловитость и конкретность, к обсуждению и выработке мероприятий не привлекается широкий круг учителей. Учителя пассивны, не уделяют должного внимания воспитанию учащихся, общественной работе. В школах например, не разработаны мероприятия по подготовке к XXV съезду КПСС.

Из поля зрения роно и руководителей школ выпали постановления ЦК КП Грузии по 24-ой средней школе г. Тбилиси и Веджинской ср. школе Гурджаанского района, которые не обсуждались. В Ороджоларской школе даже не обсуждались материалы XIV пленума ЦК КП Грузии. Как правило, в школах не обсуждаются приказы министерства просвещения Грузинской ССР.

Плохо поставлена в школах внеклассная и внешкольная воспитательная работа. В Ороджоларской ср. школе, например, не ведется систематическая, планомерная работа по идейно-политическому, атеистическому, эстетическому трудовому воспитанию и профессиональной ориентации учащихся. В школе нигде проводятся диспуты, встречи с передовыми людьми, утренники, вечера ответов и вопросов, экскурсии. Слабо поставлена лекционная пропаганда. Все это является следствием слабого руководства и контроля со стороны роно и школьной администрации. Дело дошло до того, что в школьном буфете торгуют пивом (правда, по заявлению представителей школы, детям оно не отпускаяется).

Из-за неоперативности роно Тсрийская средняя школа всю первую четверть проработала без организатора.

Проверка выявила случаи нарушения порядка зачисления учащихся в подготовительный и первый класс, перевода из школы в школу. Из 19 детей, принятых в этом году в подготовительный класс ср. школы с Тория (директор Галодж

М.), 4 родились после 19 ноября 1969 года, а на двоих нет свидетельств о рождении. В этой же школе без разрешения Минпроса перевели учащихся 10 класса из одной школы в другую.

Имеются существенные недостатки и в осуществлении перехода ко всеобщему среднему образованию. Не соблюдается „Инструкция об учете детей и подростков школьного возраста в Грузинской ССР“, а также требования Циркулярного письма Минпроса СССР от 23/3—72 г. № 15-М „Об упорядочении учета детей и подростков школьного возраста от 6 до 15 лет“, низка доходимость учащихся до 8 класса—80,3%, что ниже республиканского показателя—91,1%, а также ниже показателей соседних районов—Ахалкалакского и Цалкского.

Из 1215 детей, поступивших в 1966/67 уч. году в I класс, в 10 классе учатся всего 853, отсеялось 23 ученика.

Проверкой установлено, что 12 выпускников восьмилетней школы сейчас нигде не учатся. Нигде не работают 40 выпускников Богдановских армянской и русской средних школ. На многих выбывших учеников в школах нет подтверждающих документов.

Педагогические кадры

Школы Богдановского района испытывают острую нехватку квалифицированных кадров по русскому, немецкому и грузинскому языкам, физкультуре, предметам эстетического цикла, не хватает преподавателей с высшим образованием и по другим предметам.

В районе всего 963 педагога. Из них 386 человек с высшим педагогическим образованием, 24 с высшим непедagogическим, 117 с незаконченным высшим, 178 со средним специальным и 258 с общим средним, число учителей с общим средним образованием составляет 26,7% от общего числа педагогов.

Работа по подбору и расстановке кадров поставлена в районе неудовлетворительно, в ней допускаются серьезные нарушения.

Хотя еще в августе 1974 года Министерством просвещения была переслана в Богдановский райком партии для реагирования „Справка о некоторых недостатках в области народного образования Богдановского района“, в которой говорилось о неправильной практике назначения на педагогическую работу лиц со средним образованием, подобная практика продолжалась. Например, в Ороджаларскую ср школу (директор Пугулян С. М.) были направлены в прошлом году учителями студентки-заочницы Норсоян М. и Норсоян К. В школе приказов об их назначении и личных дел не оказалось, не оказалось приказов и в роно. Выходит, что они работали и получали зарплату без приказов о назначении. Кроме того, они устроены на 6 часов каждая уже после тарификации, хотя вообще назначить менее, чем на полную ставку не имели права без ведома Министерства.

Не оказалось в школе личного дела и приказа о назначении Анесян И., которая также была назначена всего на несколько часов (в книге приказов роно запись была произведена задним числом).

С 1 октября 1975 года в Богдановскую армянскую ср школу (директор Погосян И. Т.), также без разрешения Минпроса, всего на 5 часов во вновь открывшийся 2 класс была назначена Тарзян М. М. (студентка 4 курса Треванского ЗПИ). С 1 октября в ту же школу были устроены Илциян Л. Х. и Погосян Л. А., но только 29 октября (во время проверки) был издан приказ об их назначении. Вообще Погосян И. Т., также как и многие директора, не оформляет преподавателей на работу приказом по школе. Семь книг приказов никем не заверены, хотя зашнурованы и имеют сургучную печать.

Проверка личных дел педагогов в ряде школ (Богдановская армянская, Сатхинская, Ороджаларская, Торийская и др.) показала, что, за редкими исключениями, в школах, также как и в роно, не выполняется „Инструкция об учете, назначении, переводе и освобождении учителей школ, входящих в систему Министерства просвещения Грузинской ССР“. В

личных делах многих учителей нет приказов о назначении, характеристик, справок о здоровье, фотокарточек, справок о педагогическом стаже, не в порядке трудовые книжки.

Во время проверки обнаружались случаи, когда районным отделом народного образования без ведома и утверждения Министерства назначались директора школ. Несколько лет работает без утверждения директор Б. Арагяльской ср. школы Саносян А., освобожденный в 1967 году от должности директора Б. Арагяльской восьмилетней школы за слабое руководство учебно-воспитательной работой (приказ Министерства № 2232/к от 14.10.67.).

Вартапетян А. Т., приказом Министерства просвещения Грузинской ССР № 415 от 23.06.1971 г. снятого с занимаемой должности директора Бодайовской районной заочной ср. школы за «преступные нарушения в деле зачисления учащихся в школу и допуска к экзаменам на аттестат о среднем образовании», спустя два года назначили директором в Гореловскую ср. школу, не представив его кандидатуру на утверждение.

В результате слабого контроля и попустительства со стороны роно, грубо нарушено положение о работе пришкольного интерната в Гореловской ср. школе. Заведующим этим интернатом работает директор Вартапетян А. Т. (за что получает 24 рубля), воспитательницей на 1,5 ставки — его жена Вартапетян М. М., имеющая среднее педагогическое образование (оформлена с 1.09.74 г., зарплата 207 рублей), прачкой кухаркой — Батурина Л. А. (зарплата 75 рублей). Для проживания учащихся, обычно снимаются комнаты, но в момент проверки в интернате жили всего 8 учащихся, хотя находились в жилье и числились в списках 39 учеников. Никаких условий в интернате нет. Большинство учащихся, проживающих на расстоянии более 3 километров от школы, вынуждены ежедневно приезжать в школу на попутном транспорте. После уроков с учащимися никакой работы не проводится, так в интернате нет и никогда не было комнаты для проведения занятий во внеурочное время. В день проверки воспитательница Вартапетян М. М. даже не приезжала в

школу из Богдановки, где она живет, а прачку Батурину Л. А. не смогли найти в село.

Еще в января 1974 года за различные нарушения был освобожден директор Сатхинской ср. школы Саносян А. С., после него до октября 1975 года директором работал Восканян П. Н., а с октября — Амбарян В. Л., однако все эти изменения не были утверждены Министерством, так как оно не сообщило об этом.

Плохо ведутся трудовые книжки педагогов во всех школах, за этим никто не следит. В Сатхинской ср. школе, например, судя по трудовым книжкам несколько директоров, назначенных в свое время, но не освобожденных: Мидлян Ш. Б. (с 1960 г.), Нанаян Е. А., (с 1961 г.), Амбарян В. Л. (с 1965 г.), Саносян А. С. (с 1971 г.). Трудовая книжка Восканяна П. Н., который работал директором в 1974 и 1975 годах, вообще не оформлена с 1959 года. Отсутствуют трудовые книжки у десяти педагогов.

Во время проверки был отмечен факт нарушения трудового законодательства. Так, бывшая заведующая М. Хоренинской начальной школы Джагацпаян С. с 21.08.75 г. была без основания освобождена от занимаемой должности, на которую назначали Мелтояна С. А., до ухода в Советскую Армию работающего на этой должности. После вмешательства райкома профсоюза Джагацпаян С. была переведена приказом рона за № 117 от 10.10.75 года в Ороджаларскую ср. школу. Дирекция этой школы не принимала ее на работу ввиду отсутствия вакантных мест. Таким образом, Джагацпаян С. по сей день остается нетрудоустроенной.

В районе не проводится работа с начинающими учителями, практически не осуществляется никакой подготовки к аттестации учителей.

Руководители некоторых школ Богдановского района при распределении уроков игнорируют требования учебно-воспитательного процесса и интересы учащихся. В Сатхинской средней школе, например, не учли образовательный ценз педагогов и специальность. Историки ведут уроки черчения, физики, химии, труда, русского языка, в то время, как род-

стенный истории предмет—географию ведут люди со средним образованием.

Учительница начальных классов Саносян Л. С., имеющая среднепедагогическое образование и опыт работы, в течение двух лет обращается в разные инстанции с просьбой обеспечить ее часами в пределах ставки, однако ни роно, ни дирекция школы не удовлетворили ее просьбу, несмотря на то, что 10.10.75 года начальнику отдела кадров И. Квачадзе письменно поручил роно обеспечить Саносян Л. С. полной нагрузкой. В то же время Микоян С., имеющей общее среднее образование, дали полную нагрузку, прибавив к 21 часу в 1-б классе 2 часа во 2-а классе и 1 час в нулевом классе, хотя учебным планом подготовительных классов ни на один предмет не отведено менее 2 часов.

В одном из нулевых классов часы распределили между 3 учителями следующим образом: Потоян К.—18 часов, Мкоян С.—1 час, Давтян Р.—5 часов. Все трое имеют общее среднее образование. Кроме того, Давтян Р. работает деловодом в школе, следовательно уроки ведет по совместительству.

В министерство просвещения обратилась с жалобой на то, что в течение ряда лет ей не дают полной ставки Кулумчян Н., имеющая среднее педагогическое образование обучающаяся заочно на 4 курсе факультета педагогики и методики начального образования Кировского пединститута. Ей дали уроки по четырем предметам, не относящимся к ее специальности, в то время как в начальных классах и восьмилетке работают лица со средним образованием.

Во 2-а классе часы поделили между четырьмя педагогами со средним образованием, что вовсе не вызвано необходимостью.

Совершенно не вызвана необходимостью работа преподавателем немецкого языка с нагрузкой 4-8 часа в 8 классах Матевосян Л. Х., которая имеет среднее медицинское образование и работает в селе Фельдшером на полную ставку (у нее 2 трудовые книжки, одна из которых находится в школе). Матевосян Л. Х. аргументирует свое желание работать в школе и иметь нагрузку больше, чем 4 часа тем,

что когда-то училась на платных заочных курсах иностранных языков, которые однако не сумела окончить.

В условиях, когда в школе и так достаточно людей с общим средним образованием, назначенных в предыдущие годы, и встает проблема обеспечения учителей нагрузкой, роно назначает в школу Амирханяна Г. С., имеющего среднее образование, преподавателем физкультуры на 10 часов (приказ № 93 от 29 августа 1975 года).

В школе не создаются условия для молодых специалистов, подрывается их авторитет. Например, преподавательнице физики Саносян Э. Н., имевшей в 1974—75 уч. году деветые классы, в этом году не дали деветых классов, нарушив принцип преемственности. Расписание уроков составили таким образом, что она в основном имеет (3—6) уроки в I смене и (3—6) уроки во II смене.

Директор Сатхинской ср. школы В. Л. Амбарян, работающий с 1 октября, приказом Министерства и роно не назначен. Несколько лет назад он уже работал директором и не пользуется у части педагогического коллектива должным авторитетом. Без разрешения Министерства он оставил себе нагрузку 15 часов, что вызывает в школе недовольство. Жена Амбаряна В. Л.—Амбарян Ж., имеющая среднее образование, ведет гестрафию и черчение в 6 и 7 классах. По нашему мнению, следует пересмотреть состав школьной администрации.

Следует подчеркнуть, что многие недостатки в работе с кадрами объясняются недостатками в деятельности роно. За работниками аппарата не закреплены зоны, это снижает личную ответственность за положение в школах. Неудовлетворительно работает тарификационная комиссия роно, работа этой комиссии обычно затягивается на месяц и более, однако, как показала проверка в школах, это не приносит эффекта. Обычно не соблюдается требование при распределении уроков сохранять преемственность классов и объем учебной нагрузки.

Не соблюдается в районе гласность в вопросах представления учителей к наградам и поощрениям, не ведется

учет награжденных не проводится широкой, гласный сбор
выпускников школ для направления на учебу по лимиту.

Имели место случаи отказа в назначении на работу специалистам с высшим образованием, в то время как принимали людей без соответствующего ценза. Например, в Богдановскую заочную среднюю школу без документов была назначена с 1 10.75 г. преподавательницей русского языка Карслян Л. А., не имеющая высшего образования, а специалистке с высшим образованием Муссян Ф. А. отказали.

Работа дошкольных учреждений

В Богдановском районе функционируют 13 дошкольных учреждений, рассчитанных на 500 мест, дошкольными учреждениями охвачено только 419 детей.

Из 13 детских садов только Богдановский детсад расположен в типовом здании, а остальные расположены в наемных и приспособленных помещениях, из которых детские сады сел Сатхе, Дилиф, Пога, Большой Арагял расположены в непригодных для работы помещениях.

В детских садах сел Гандза, Дилиф, Б. Арагял, Сатхе, Эштия, Тория, Сроджалар нет спальных комнат. А в детсаде с. Б. Гондура (заведующая Амбарян Л. В.) хотя и есть спальная комната, в ней всего 14 кроватей на 34 ребенка, а сама комната на половину превращена в складское помещение.

Из 8 проверенных детских садов огорожены только территории Богдановского и Б. Ханчалинского детских садов. Но площадки этих детсадов, также как и всех остальных, не благоустроены. Не установлены качели, скамейки, грибки, не завезен песок для игр детей, полностью отсутствует озеленение дворов, нет цветочных клумб.

В детских садах сел Сатхе, Б. Арагял, Гандза, Пога нет достаточного количества игрушек, наглядных пособий, дидактического материала. Слышится острая нехватка твердого и мягкого инвентаря в дошкольных учреждениях сел. Б. Арагял, Пога, Гандза, Дилиф, Б. Гондура. Плохо обеспечены посудой детские сады сел Сатхе, Дилиф, Большая Гондура.

Из всех дошкольных учреждений Богдановского района музыкальный инструмент (пианино) имеется только в Богдановском детском саду, и тот неисправен. Поэтому о музыкальном воспитании детей в этих детских садах и речи быть не может.

Неудовлетворительно санитарно-гигиеническое состояние детских садов сел. Дилиф (зав. Бичахчян А. А.), Сатхе (зав. Наноян В. С.), Б. Гондура (Амбарян Л. В.). Особенно тревожное состояние в детском саду с. Сатхе, где со стен сыплется штукатурка, с потолка земля, со стен свисают обрывки шпатель, полы грязные ... В туалетах этих детских садов вообще не проводится дезинфекция.

В некоторых детских садах режим дня составляется формально. Например, в детских садах сел Сатхе, Б. Арагял, Б. Гондура в режиме дня предусмотрен сон детей с 14 до 16 часов, а фактически дети не спят, так как для этого нет ни спальных комнат, ни кроватей.

В проверенных детских садах не плохо обстоит дело с ведением документации. Исключение составляет журнал регистрации прихода и ухода работников, которого нет ни в одном детском саду, а также личные дела Сатхинского и Б. Годуринского детских садов, где не оказалось справок о здоровье детей.

В большинстве детских садов Богдановского района воспитатели и музыкальные руководители не имеют соответствующей квалификации, в Богдановском детском саду 6 из 10 воспитателей имеют среднее образование, а в остальных проверенных детских садах нет ни одного специалиста с высшим образованием.

Следует отметить, что никто из работников дошкольных учреждений за все время своей работы еще ни разу не был на курсах повышения квалификации.

Некоторые воспитатели неплохо разбираются в программе воспитания и обращают внимание на физическое, умственное и нравственное воспитание детей, однако в дошкольных учреждениях района не учитываются возрастные особенности детей, недостаточное внимание уделяется эстетическому воспитанию и привитию детям гигиенических навыков.

Плохо обстоит дело с питанием детей. Не все воспитатели стараются прививать детям навыки культурного поведения.

ния за столом. В ряде случаев (Гандза, Б. Арагял, Б. Гандура) пища подается без соответствующей сервировки, детям не всегда дают вилки, а ножей у них вообще нет. Например, в Б. Гондурином детском саду (воспитательница Ширинян Л. В.) во время обеда дети ели жареный картофель большими ложками из той же самой миски, из которой ели первое блюдо.

Питание детей в большинстве проверенных детских садов однообразное, малокалорийное. Ни один из проверенных детских садов с начала сентября и до сегодняшнего дня ни разу не давал детям ни сметаны, ни творога, очень редко давали молоко и кефир. А в Сатхинском детсаде дети за весь июль месяц не получили даже молока, в Б. Арагяльском детском саде все это лето не было ни картофеля, ни капусты, ни лука. Редко бывают рыба и фрукты. Поэтому в рационной пище отсутствуют необходимые для детского организма витамины. Ни в одном из проверенных детсадов калорийность пищи не соответствовала установленной норме. Например, судя по меню за 30 и 31 октября 1975 г., в Сатхинском детсаде калорийность пищи на одного ребенка составляет 1100 калорий (при норме 1800—2000 кал.), в детских садах сел Б. Гондура и Джиграшен—1300 калорий, в Б. Арагяльском—1400 калорий, в Гандзинском—1500 кал., в Погинском—1650 калорий.

Проверкой соблюдения нормы расходов на питание детей в натуральном выражении по 3 детским садам Сатхинского сельсовета (детсады сел Сатхе, Б. Арагял, Сроджалар) установлено, что за период с 1.01. 75 по 1.10. 75 г. имелось 10188 детодней и на это количество детодней выдано меньше нормы:

молока на 2068 литров,
яиц на 5094 штук,
мяса на 346 кг,

также намного меньше выдано овощей и фруктов, вообще не выдавались творог, сметана, рыба.

Проверкой соблюдения нормы расходов в денежном выражении с 1.01.75 года в детских садах Естдаевского поселкового совета (Б. Ханчалинском и Джиграшенском) установлено, что на 1 детодень в среднем израсходовано 72 коп. при норме 67 коп., если же проанализировать по отдельным месяцам, видно, что в одном месяце израсходовано больше, чем следовало по норме, а другом месяце—меньше. Например, в Б. Ханчалинском детсаде:

в январе—0,64 коп.,
в августе—1 р. 02 коп.,
в сентябре—1 р. 00 коп.

Из-за неудовлетворительной материальной базы, плохого питания и низкой квалификации кадров контингент некоторых детских садов очень мал. В 3 детских садах Сатхинского сельсовета (Сатхинском, Ораджаларском и Б. Арагяльском) по плану предусмотрено 3 группы на 75 детей. Фактически же количество детей по спискам составляет 69. Количество, израсходованных детодней за 9 месяцев 1975 г. в этих садах составляет 10188, на 2743 детодней меньше, чем предусмотрено планом. Это вызвано тем, что Ораджаларский детский сад из-за неимения контингента детей временно с 16.12.74 г. до 19.05.75 г. был закрыт.

Всего 16 детей числится в детсаду с. Б. Ханчалы, рассчитанном на 50 человек. 34 человека, по списку в детском саду с. Б. Гондура, рассчитаном на 50 детей.

О работе роно

Министерство просвещения Грузинской ССР неоднократно указывало заведующему Богдановским роно тов. Тумасяну Х. С. на серьезные недостатки в деятельности отдела народного образования: в мае 1973 года ему был объявлен выговор за слабый контроль за проведением экзаменов для экстернов в Богдановской русской средней школе, а в августе—за систематическое представление неправильных статистических отчетов, в января 1974 года Тумасян Х. С. был строго предупрежден на коллегии, обсуждавшей ход выполнения закона о всеобуче.

В августе 1974 года в Богдановский РК КП Грузии была послана для реагирования „Справка о некоторых недостатках в области народного образования Богдановского района“.

Тем не менее, районный отдел народного образования не сумел перестроить свою работу. Определенная степень ответственности за создавшееся положение с кадрами ложится и на инспектора роно Майтесяна П. А., ведвшего тарификацией и обязанного следить за порядком в личных делах учителей. В приказе Министерства № 415 от 23 июля 1971 года отмечалось, что надо признать нецелесообразным оставление П. А. Майтесяна на занимаемой должности, так как он незаконно использовал свое служебное положение, чем способствовал совершению преступления тогдашним директором Богдановской заочной школы Вартапетяном А. Т.

Считаем необходимым обсудить вопрос о работе отдела народного образования, школ и дошкольных учреждений района на коллегии Министерства.

К. Ш. Мачарашвили
С. Г. Двали
Г. Г. Микаелян
А. Е. Шагилян
Н. А. Багдасарян
Р. В. Амиргулян
Н. А. Карапетян
Н. С. Прохорян
Д. С. Степанян

საქართველოს სსრ ჯანდაცვის სამინისტროს
1975 წლის 9 დეკემბრის ბრძანება № 914

სახედრო-პატრიოტული მუშაობის საკავშირო დათვლილებაში
რესპუბლიკის სკოლების მონაწილეობის შედეგების
შესახებ

1973 წლის მაისში სრულიად საქავშირო აღკვ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის დოსაფის ცეკას, სსრ კავშირის ჯანდაცვის სამინისტროსა და გაზეთ „იზვესტიის“ მიერ გამოცხადებულ დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხი გამოაჯიუტების 30 წლისთავისადმი მიძღვნილ სამხედრო-პატრიოტული ძეგლის დათვლილება-კონკურსში აქტიური მონაწილეობა მიიღო ჩვენი რესპუბლიკის 2461 ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო და რვაწლიანმა სკოლამ.

დათვლილების პერიოდში მნიშვნელოვანი მუშაობა იქნა ჩატარებული მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის საქმეში.

მოსწავლეები დიდი ხალხით აგროვედნენ მასალებს თავიანთი სოფლის, რაიონის, ქალაქის ომის მონაწილეთა შესახებ, დაადგინეს მრავალი უცნობი მეომრის სახელი. ბევრ სოფელსა და ქალაქში გაშენდა გმირთა ხეივანი, მოეწყო მემორიალური დაფები, ობელისკები, რომლებიც უკვდავოფენ დიდ სამამულო ომში გმირულად დაღუპული მეომრებისა და პარტიზანების ხსოვნას. წითელმა კვალსმძიე-ლევაძამ იმოგზაურეს ნაომარ ადგილებში, შეაგეს სკოლის საბოძოლო დიდების მუზეუმები და ოთახები საიტერესო ექსპონატებით. კიდევ უფრო მჭიდრო გახდა ჩვენი რესპუბლიკის სკოლების მოსწავლეთა კოლექტივების მეგობრობა მოკავშირე რესპუბლიკის სკოლების მოსწავლეებთან, მოსწავლეები შეფობას უყვებდნენ დიდ სამამულო ომში დაღუპულთა ოჯახებს და ინვალიდებს.

დათვლილების პერიოდში სკოლებთან ჩამოყალიბდა 2028 დათვლილების წრე, მოეწყო 2373 ლაშქრობა.

მოეწყო 1600-ზე მეტი გასამედიცინოებელი თამაში, 2700-ზე მეტი

შეხვედრა საჭიროა არმიის მეომრებსა და დიდი სამამულო ომის ტერანებთან.

ჩატარდა 6738 ლექცია, მოხსენება და საუბარი სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის მიზნით.

სამხედრო-ტექნიკური მომზადების პროფილით ათასობით მომზადდა ავტომობილები, ტრაქტორისტები, რადიო-ტელეფონისტები, სანიტარული რაზმელები, ნოტი მსროლელები. მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტულ აღზრდაში დიდ როლს თამაშობენ საბრძოლო დიდების მუზეუმები, რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ახლად მოეწყო საბრძოლო დიდების 101 მუზეუმი და 498 საბრძოლო დიდების რუხი (ვალერეა). დათვლიერებამ ხელი შეუწყო დაწყებული სამხედრო მომზადების ხარისხის ამაღლებას, სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის გაუმჯობესებას. ამ ღონისძიების ჩატარებამ კიდევ ერთხელ ნათელია ჩვენი რესპუბლიკის სკოლების მოსწავლეთა საყოველთაო გატაცება სამხედრო-პატრიოტული მუშაობით.

საქართველოს მოსწავლეთა კარგი საქმეები და ინიციატივა დიდ შეფასებას სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თბილისის 37-ე, სოხუმის მე-9 სკოლების მოსწავლეებთან, რუსთავის ბავშვთა სხლის აღსაზრდელებისათვის გაგზავნილ წერილში. ლ. ი. ბრეჟნევის წერილების მიღების შემდეგ სასკოლო კოლექტივები კიდევ უფრო მონდომებით შეუდგნენ საინტერესო და დიდმნიშვნელოვანი საქმეების განხორციელებას. დათვლიერების პერიოდში ასეთი ნაყოფიერი მუშაობისათვის საკავშირო ყურძიმ მაღალი შეფასება მისცა ჩვენი რესპუბლიკის სკოლებს, პირველი ხარისხის დიპლომი მიენიჭა 15 სკოლას: თბილისის პირველ, 37-ე, 64-ე, 66-ე, 88-ე, 144-ე, რუსთავის მე-19, ბათუმის 34-ე, ჭიათურის პირველ, ცხინვალის რაიონის ქსუისის, ახალციხის პირველ, სურამის მე-2, მახარაძის მე-2, ჩხოროწყუს რაიონის მუხურის, გულრიფშის რაიონის ველასურის საშუალო სკოლებს და სამაგალითო მუშაობისათვის—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დაწყებითი სამხედრო მომზადების განყოფილებას.

მეორე ხარისხის დიპლომით დაჯილდოვდა—24, ხოლო მესამე ხარისხის დიპლომით—53 სკოლა.

თვალსაზრისით მიღწევებისათვის ომის ვეტერანთა საბჭოს კომიტეტი საპატიო დიპლომებით დააჯილდოვა თბილისის 37-ე, 66-ე,

88-ე და სოხუმის მე-10 სკოლების სბრძოლო დიდების მუზეუმებში გაზეთ „იზვესტიის“ სამახსოვრო პრიზებით აღინიშნა თბილისის 37-ე და 66-ე სკოლების მიღწევები. საკავშირო დათვალიერებაში მ. პავე-ბული დიდი წარმატებითათვის 10 სკოლის დირექტორი და სამხედრო ხელმძღვანელი დაჯილდოვდა სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელებით. მნიშვნელოვანი გზამკვლევა დაეტყო მოსწავ-ლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის მდგომარეობას ქალაქების თბილისის, სოხუმის, გორის, რუსთავის, ჭიათურის, ზუგდიდის, ტყი-ბულია და ახალციხის. ვარდანის, გევეჭკორის, დუშეთის, საჩხერის, თელავის, ხაშურის, წითელწყაროს, წულუკიძის, ჩოხატაურის. ჩხო-როწყუს, გულრიფშის, ჯავის, ცხინვალის რაიონების ზოგადსაგანმა-ნათლებლო საშუალო სკოლებში.

ამასთან ერთად, შეიმჩნევა მოსწავლეთა შორის სამხედრო-პატ-რიოტული მუშაობის შენელება ქალაქების ქუთაისისა და ბათუმის, ასპინძის, ახმეტის, ბოლნისის ბორჯომის, ვანის, გორის, გურჯაანის, ზესტაფონის, ზუგდიდის, ლაგოდეხის, მცხეთის, სავარეჯოს, სამტრე-დიის, ხობის, ცხაკაიას, ტყვარჩელის, ვალის, გუდაუთის, ქედისა და ქობულეთის რაიონების ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში,

სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის საკავშირო დათვალიერების სამ ეტაპში (1970—1975 წლები) აბაშის, ამაროლაურის, ახალქალა-ქის, ბოგდანოვკის, ყაზბეგის, ქარელის, ყვარლის, ლანჩხუთის, ლენ-ტეხის, მესტიის, ონის, თეთრიწყაროს, თიანეთის, ცაგერის, წალენ-ჯიხის, წალკის, სოხუმის, ხელვაჩაურის, შუახევის, ზნაურის რაიონე-ბის ვერც ერთმა საშუალო სკოლამ ვერ გაიმარჯვა, რაც იმაზე მიგ-ვითითებს. რომ შემოაღნიშნული რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებები და სკოლების ხელმძღვანელები ჯეროვან ყურადღე-ბას არ უთმობენ მოსწავლე ახალგაზრდობის სამხედრო-პატრიოტულ აღზრდას.

სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის საკავშირო დათვალიერება-ში მიღწეული წარმატებები მოსწავლეთა იდეურ-ზნეობრივი, პატრი-ოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის შემდგომი სრულყოფის საწინდარია.

ამ მიმართულებით სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების შემდგომმა მუშაობამ ხელი უნდა შეუწყოს კომუნისტური პირტიისა და საბჭოთა ხალხის გმირულ რევოლუციურ, საბრძოლო და შრო-მით ტრადიციებზე მოსწავლეთა აღზრდას, მათში ისეთი გრძნოების გამოძეგვას, როგორცაა პატრიოტიზმი და ინტერნაციონალიზმი,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

§ 1

ათხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილება ათა გამყენებამ:

— დაწყებითი სამხედრო მიმზადება და სამხედრო-პატრიოტული მუშაობა წარმართონ წინასწარ შემუშავებულ კომპლექსურ დონისძიებათა გეგმით, რიგის შესრულებამ უნდა განაპირობოს მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის კიდევ უფრო გაუმჯობესება ახალგაზრდობის ყოველმხრივ მოსამზადებლად საქოთა სამშობლოს, სოციალიზმის მინაპოვართა დასაცავად;

— გამარჯვების ოღის, საქოთბ არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ღირსშესანიშნავ თარღებთან დაკავშირებით ყველა საშუალო სკოლაში ჩატარონ თანდაცვიით-მასობრივი მუშაობის ერთთვიური და სიმამაცის გაკვეთილები;

— როგორც წესი, თითოეულ საშუალო სკოლაში ჩამოაყალიბონ სამხედრო-ტექნიკური და მსროლელთა წრეები;

— განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სპორტის ტექნიკური სახეობების ფართოდ განვითარებას, მათში ეფექტური და რეგულარული მუშაობის წარმართვას და IX-X კლ. მოსწავლეებთან მშოთ კომპლექსის ნორმებზე ჩაბარებას (სროლა მკ შაშხანიდან, ხელგრანატის ტყორცნა და აირწინალის გაკეთება);

— აღილობრივ სამხედრო კომისარიატებთან ერთად სასწრაფოდ მოაწესრიგონ სკოლებზე სამხედრო ნაწილების (სასწავლებლების) შეფოზის ორგანიზაცია;

— განაზოგადონ და გაავრცელონ სამხედრო-პატრიოტულ აღზრდასა და დაწყებით სამხედრო სწავლებაში მოწინავე სკოლების გამოცდილება;

— ფართოდ გაშალონ სკოლებში წითელ კვლისმამიებელთა საქმიანობა და ყოველწლიურად შეაჯამონ კვლისმამიებელთა საძიებო სამუშაოების შედეგები;

— როგორც წესი, ორ წელიწადში ერთხელ ჩატარონ რაიონული, საქალაქი და საოლქო სასწავლო—მეთოდური კონფერენციები

დაწყებითი სამხედრო სწავლებისა და სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის საკითხებზე.

§ 2

საშუალო სკოლების დირექტორებმა:

—სკოლის სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის გეგმაში ცალკე განყოფილებლად შეიტანონ სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის საკითხები;

—უფროსკლასელებს ღრმად შეასწავლონ „კანონი სსრ კავშირის საყოველთაო სამხედრო ვალდებულების შესახებ“;

—გეგმაზომიერად მოაწონ მოსწავლეთა შეხვედრები საბჭოთა კავშირის გმირებთან, დიდი საბამლო ომის მონაწილეებთან. სსრ კავშირის შვიარადებული ძალების წარჩინებულ ჯარისკაცებთან, ოფიცრებთან და შრომის ვეტერანებთან;

—სეოიოზული ყურადღება დაუთმონ მოსწავლეთა კოლექტივების რევოლუციურ, საბრძოლო და შრომის დიდების ადგილებში ლაშქრობა-ექსკურსიების მოწყობას;

—დაავალონ სამხედრო ხელმძღვანელებს, საზოგადოებამტკოდნეობის და ისტორიის მასწავლებლებს უფროსი კლასების მოსწავლეებთან ჩატარონ საუბრები“ სოციალისტური სამშობლოს დაცვის ლენინური მოძღვრების შესახებ“.

—მოაწყონ დილები და საღამოები სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის თემებზე და კინოფილმების ჩვენება დიდი სამამულო ომის შესახებ;

—გააფართოონ ომის ინვალიდებისა და დაღუპული მებრძოლების ოჯახებისადმი დასახმარებლად თემურელთა მუშაობა;

—სრულყონ რევოლუციური და საბრძოლო დიდების სასკოლო მუზეუმების, კუთხეებისა და ოთახების საქმიანობა.

§ 3

• —დაწყებითი სამხედრო მომზადების განყოფილებამ (ამბ. ა. ორახელაშვილი) ა/წ 25 დეკემბრამდე სათანადო რეკომენდაციები მისცეს სკოლებს სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის გეგმის შედგენის საქმეში.

§ 4

აღნიშნული ბრძანება განხილულ იქნეს სკოლების პედაგოგიურ კოლექტივებში და მოხსენებითი ბარათი ამ ბრძანების შესრულების

ბიბლიოთეკის შესახებ წარმოდგენილ იქნეს 1976 წლის 25
ტამდე.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1975 წლის „28“ ნომბრის დად-
გენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1975 წლის 29 დეკემბრის ბრძანება № 1057

სკკბ XXV ყრილობისათვის სკკბ ცენტრალური კომიტეტის პროექტის „სსრ კავშირის სახალხო მეცნიერების ძირითადი მიმართულებანი 1976—1980 წლებში“ განსაზღვრავად რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოებისა და დაწესებულებების მუშაობის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო აღნიშნავს, რომ სკკბ XXV ყრილობისათვის სკკბ ცკ-ის პროექტის „სსრ კავშირის სახალხო მეცნიერების განვითარების ძირითადი მიმართულებანი 1976—1980 წლებში“ გამოქვეყნებამ რესპუბლიკის მშრომელების, მათ შორის სახალხო განათლების სისტემის მუშაკებისა და მასწავლებლების დიდი პოლიტიკური და შრომითი აღმაფლობა, კმაყოფილება და მოწონება გამოიყვია.

მეცნიერულად დასაბუთებული და ყოველმხრივ დამუშავებული ეს დოკუმენტი შეიცავს ჩვენი საშობლოს მიერ სკკბ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილების შესასრულებლად IX ხუთწლედში გაწეული მუშაობის შედეგებს, რომელიც წინ გადადგმული ნაიჯია კომუნისტური მშენებლობის გზაზე, ქვეყნის ეკონომიკისა და კულტურის ყველა დარგის შემდგომი ამაღლების საქმეში.

საქართველოს სს რესპუბლიკამ სკკბ XXIV ყრილობის დირექტივებით განსაზღვრულ მიზნებს 1975 წლის 2 დეკემბრისათვის შეძლია, რაც მთავარ სახალხო-სამეურნეო პრობლემების წარმატებით გადაწყვეტის უთუო მაუწყეველია. მიღწეული წარმატებები რესპუბლიკაში საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების გაჯანსაღების, ნაკლოვანებათა წინააღმდეგ პრისციპული და უკომპრომისო ბრძოლის, ხელმძღვანელობის ღენინური სტილის დანერგვის, ორგანიზაციულ-პოლიტიკური და მიხასწოფულ-იდეოლოგიური მუშაობის ლოგიკური შედეგია.

საკვ ცენტრალური კომიტეტის შემოხსენებული პროექტი მათე-
თე ხუთწლედში (1976—1980 წლებში) ასახავს კომუნისმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნის, საზოგადოებრივ ურთიერთობათა სრულყოფის, ახალი ადამიანის ჩამოყალიბების, სოციალისტური ცხოვრების წესის განვითარების ახალ დიდმნიშვნელოვან ამოცანებს.

გამოქვეყნებული პროექტის მიხედვით, მომავალი ხუთწლედის ძირითადი ამოცანა არის „საზოგადოებრივი წარმოების დინამიკური, პროპორციული განვითარებისა და მისი ეფექტიანობის ამაღლების, მეცნიერულ-ტექნიკური პროცესის დაჩქარების, შრომითი ნაყოფიერების ზრდის, სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში მუშაობის ხარისხის ყოველნაირი გაუმჯობესების საფუძველზე ხალხის ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის ამაღლებისათვის კომუნისტური პარტიის ქუჩის ახადიდევრული განხორციელება“.

პროექტში დიდი ადგილი უჭირავს საბჭოთა ადამიანების განათლებისა და კულტურულ-ტექნიკური დონის ამაღლების, საყოველთაო საშუალო განათლების შეძღვომი გაუმჯობესებისა და სრულყოფისათვის მიმართულ ღონისძიებას.

დასახულია ამოცანა—ავამაღლოთ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის დონე საშუალო სკოლაში, ნეტი ყურადღება დაუთმობთ მოსწავლეთა პოიფესიულ ორიენტაციას, კვლავ გავაუმჯობესოთ ძასწავლე ელთა კადოეის მომზადებისა და გადამზადების ხარისხი. გადაჭირთ გავაუმჯობესოთ მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური და ზნეობრივი აღზოდა.

პროექტის თავი—„საწარმოო ძალების განლაგება და მოკავშირე რესპუბლიკეის სახალხო მეურნეობის განვითარება“ ითვალისწინებს ჩვენი რესპუბლიკის შემდგომ წინსვლას და აყვავებას, სამრეწველო პროდუქციის მიცულობის გადიდებას, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ზრდას, საკუოორტო-ტურისტული ბაზების ქსელის განვითარებას და სხვ.

1976—1980 წლებში რესპუბლიკაში გათვალისწინებულია ახალი ზოგადსაგანმანათლევლო სკოლების აშენება 220,000 მოსწავლე—ადგილზე, მათ შორის 143,000 სოფლად, საბავშვო ბაგების, ბაღების აშენება 17,000 ადგილზე, სასკოლო ინტერნატების აშენება 4 700 ადგილზე, 50,0 ათასი კვ. მეტრი ფართის მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების აშენება.

ამასთან, მნიშვნელოვნად გაფართოვდება რესპუბლიკაში გახანგრძლივებული დღის სკოლებისა და ჯგუფების ქსელი, ბიონერთა სასახლეებისა და სახლების, ნორმ-ტექნიკოსთა და ნატურალისტთა სა-

დგურების, სპორტული და მუსიკალური სკოლების, პიონერთა ბანაკებისა და გამაჯანსაღებელი შრომითი ბაზების რაოდენობა და მსგ.

სკკპ XXV ყრილობისათვის სკკპ ცკ-ის პროექტის — „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებანი 1976—1980 წლებში“ განმარტების, შესწავლისა და შესრულების მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგევე მა, რესპუბლიკური დაქვემდებარების დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დირექტორებმა:

—უახლოეს მომავალში კოლეგიებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე, სკოლების, სკოლამდელი, სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიურ კოლექტივებში, აპარატის საწარმოო თათბირებზე მოაწყონ სკკპ XXV ყრილობისათვის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პროექტის „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებანი 1976—1980 წლებში“ დეტალური გაცნობა და განხილვა;

—მიიღონ ზომები თითოეული სასკოლო, სკოლამდელი, სკოლისგარეშე პედაგოგიური კოლექტივის საქმიანობის ხარისხის გაზრდის, მუშაობის სრულყოფის, მოსწავლეთა სწავლისა და აღზრდის ეფექტურობის ყოველნაირად ამაღლებისათვის;

—მასწავლებელთა იანვრის თათბირებზე წარმოდგენილ მოხსენებაში ქალაქის, რაიონის განათლების განყოფილების გამგემ ძირითადად განიხილოს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ეს დოკუმენტი, ფართოდ გააშუქოს მისი ისტორიული მნიშვნელობა ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობის შემდგომი ზრდის საქმეში;

—მიზანშეწონილად ჩაითვალოს ზემოაღნიშნული დოკუმენტის შეტანა და გაცნობა სარაიონო და საქალაქო სემინარების, მეთოდურ-გაერთიანებების თემატიკაში;

—იანვრის არდადეგების პერიოდში მოწყობილ მასწავლებელთა თათბირებსა და პედაგოგიურ კითხვაზე მიზანშეწონილია ხელმძღვანელი მუშაკების გამოსვლა პროექტის მასალების მიხედვით;

—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო რჩევას იძლევა, მოსწავლეებამდე, მათი ასაკისათვის მასწავლებელ ფორმებში, დაყვანილ

იქნეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ძირითადი დებულებანი. ეს სა-
 მუშაო წარიმართოს ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საზოგადოებრივი
 თა სახელმწიფოსა და სამართლის, ლიტერატურის, ეკონომიური გეო-
 გრაფიის, ქიმიისა და სხვა სასწავლო საგნების სასკოლო კურსების სა-
 პროგრამო მასალასთან ორგანულ კავშირში, აგრეთვე კლასგარეშე
 და სკოლისგარეშე მუშაობის პროცესში;

— მოსწავლეებისათვის ამ მასალების გაცნობის მთელი მუშაობა
 უნდა წარიმართოს აღზრდელითაი პროცესის, მოზარდი თაობის
 კომუნისტური აღზრდის ეფექტიანობის ყოველმხრივი ამაღლებისა-
 თვის;

— მოსწავლეებში ყურადღება უნდა გამახვილდეს სოციალისტუ-
 რი საკითხე ისაღმი, კერძოდ, სკოლისადმი, სასკოლო ქონებისადმი,
 სახელმძღვანელოებისადმი მზრუნველ და ფაქიზ დამოკიდებულე-
 ბაზე.

2. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა 1976 წლის
 იანვარ-თებერვალში ჩასატარებელ მასწავლებელთა, აღზრდელთა,
 ორგანიზატორთა, მოადგილეებისა და სკოლის დირექტორების კვალი-
 ფიკაციის ას მალეებელ კურსებისა და სემინარების სასწავლო გეგმებ-
 ში შეიტანონ მძინელთათვის სკკპ ცკ-ის პროექტის „სსრ კავშირის
 სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებანი 1976
 — 1980 წლებში“ გაცნობა.

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკკპ XXV ყრი-
 ლობისათვის სკკპ ცკ-ის პროექტის „სსრ კავშირის სახალხო მეურნე-
 ობის განვითარების ძირითადი მიმართულებანი 1976—1980 წლებში“
 შინაარსის შესწავლის საფუძველზე ჩვენი მოსწავლე ახალგაზრდობის
 იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის გადაჭრით გაძლიერება მიაჩნია თი-
 თოეული მასწავლებლის, აღზრდელის, სკოლის ხელმძღვანელისა და
 სახალხო განათლების ყველა მუშაკის უპირველეს საქმედ.

4. აფხაზეთისა და აჭარის ასრ განათლების მინისტრებმა, სამხ-
 რეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლე-
 ბის განყოფილებათა გამგეემა, განათლების სამინისტროსადმი დაქ-
 ვემდებარებულმა რესპუბლიკური დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა
 გულმოდგინედ შეისწავლონ და განაზოგადონ პროექტის განაიღვის
 პროცესში შემოსული წინადადებანი და შენიშვნები, 1976 წლის 15
 თებერვლამდე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს წარმოუ-
 დგინონ დაწვრილებითი ინფორმაციები ამ ბრძანების შესასრულებ-

ლად ჩატარებული მუშაობის შესახებ გამოთქმული საქმიანი წინადადებებითა და შენიშვნებით.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღნიშნული ბრძანება გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლების“ უახლოეს ნომერში, ორ დღეში გამრავლდეს და დაეგზავნოს სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებსა და დაწესებულებებს, დაიბეჭდოს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

9. სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა), სააღმზრდელო სამმართველომ (ამხ. თ. ჟენტიამ) და სახალხო განათლების ინსპექციამ (ამხ. ზ. როგავამ):

—საჭირო კონტროლი დააწესონ ამ ბრძანების ცხოვრებაში გატარებაზე:

—გააანალიზონ შემოსული წინადადებები და შენიშვნები და წარმოუდგინონ ისინი განსახილველად განათლების სამინისტროს კოლეგიას.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1975 წლის 15 დეკემბრის დადგენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი თ. ლ ა შ ქ ა რ ა შ ვ ი ლ ი

ქ რ ე ბ უ ლ ი № 1

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. რეკომენდაციები—მოსწავლეთა სასწავლო-აღმზრდელობითი რეჟიმის ორგანიზაციის შესახებ 3
2. Рекомендации—по организации учебно-воспитательного режима школьников 10
3. ბრძანება №628—რესპუბლიკის სკოლამდელ დაწესებულებებში საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის მიმდინარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ 18
4. ბრძანება № 815—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა შრომითი ცვალებების, აღზრდის, პროფესიული ორიენტაციის მდგომარეობისა და მისი შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 27
5. ბრძანება № 931—ქ. თბილისის, ცხაქაიის; მიაიკოვსკის და წაღენჯიხის რაიონების სკოლამდელ დაწესებულებათა ახალი სასწავლო წლისათვის მზადყოფნის მდგომარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ 37
6. ბრძანება № 962—მშობლიურ ლიტერატურაში მეშვიდე რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მერვე რესპუბლიკური ოლიმპიადისათვის მზადების შესახებ 45
7. ბრძანება № 978—სასწავლო ტელეგადაცემების მიმდინარეობის შესახებ 55
8. ბრძანება № 998—მიხეილ ალექსანდრეს ძე შოლოხოვის დაბადების 70 წლისთავის იუბილესადმი მიძღვნილ ღონისძიებათა ჩატარების შესახებ 60
9. ბრძანება № 999—მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლოთაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების ორგანიზაციის შესახებ 62
10. ბრძანება № 1003—ქართული ენისა და ლიტერატურის მოქმედი სასწავლო გეგმების, პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების განმზილველი მუდმივ-მოქმედი კომისიის შექმნის შესახებ 68
11. Приказ № 1 47—О состоянии преподавания родного и русского языков и литературы в армянских школ. г. Тбилиси 72
12. ბრძანება № 1048—გორის, ბორჯომის, სამტრედიისა და ჩოხატაურის რაიონების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებთან არსებულ სასკოლო ინტერნატებში მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 76
13. ბრძანება № 1057—ახალდაბისა და ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატებში ჩატარებული საინვენტარაზაციო კომისიების მუშაობის შედეგების შესახებ 81

14. ბრძანება № 1061—ლენტეხის რაიონის განათლების განყოფილების სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 84
15. Приказ № 1107—О преподавании русского языка и литературы в общеобразовательных школах грузинским языком обучения Боржомского района 89
16. შინაარსი 94

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 1108 სოფლის სკოლების მუშაობის პირობების უკმდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1973 წლის 5 ნოემბრის № 767 ბრძანების შესრულების მიმდინარეობას შესახებ წითელწყაროს რაიონში	10
2. მოხსენებითი ბარათი—აფხაზის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მუშაობის პირობების უკმდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1973 წლის 5 ნოემბრის № 737 ბრძანების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ წითელწყაროს რაიონში	17
3. ბრძანება № 23—მომუშავე ასაღმზრდობის სწავლების თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1974 წლის 24 აპრილის № 334 ბრძანების შესრულების შედეგების შესახებ თეჯოლისა და მაიაკოვსკის რაიონებში	93
4. ბრძანება № 24—რესპუბლიკის საღამოს საშუალო სკოლაში პირველადი სტატისტიკური აქტივობების და საინფორმაციო მონაცემების სისწორის მდგომარეობის შესახებ	103
ბრძანება № 67 კაპრეთის საშუალო სკოლა ინტერნატში სასწავლო-აღმზრდელ აბითი მუშაობის შემოწმების შესახებ	105
6. მოხსენებითი ბარათი—კარგის სკოლა-ინტერნატში სასწავლო-აღმზრდელ აბითი მუშაობის შესახებ	112
7. ბრძანება № 26—კ. თბილისის ცხაკაიას, გეგეჭკორის, წითელწყაროსა და მაიაკოვსკის რაიონების ზ-გ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში მოსწავლეთა კვების ორგანიზაციის შემოწმების შესახებ	134
8. ბრძანება № 37—გეგიაის საშუალო სკოლაში საზოგადოებრივი მორალის ნორმების უზრუნველყოფის შესახებ	138
9. ბრძანება № 1108-ის დანართი	142
10. შინაარსი	148

კ რ ე ბ უ ლ ი № 4

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 1109—ქ. გორის, ბოლნისის, გორის, ლანჩხუთის, წითელწყაროს, ლენტეხის რაიონების სკოლამდელ დაწესებულებათა მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 3
2. ბრძანება № 51—37—რესპუბლიკის პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების მოსწავლეთა ზოგადი საშუალო განათლებით უზრუნველყოფის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 11
3. ბრძანება № 54—სამეგრე ნიშნების დაწესებისა და დამზადების თაობაზე საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1974 წლის 27 დეკემბრის № 39 დადგენილების შესრულების შესახებ 16
4. ბრძანება № 58—რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოებისა და დაწესებულების ამოცანების შესახებ პარტიისადმი, საბჭოთა ხალხისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მამართავსთან და ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრის (1974 წლის) პლენუმის გადაწყვეტილებებთან დაკავშირებით 19
5. ბრძანება № 94—ორჯონიკიძის რაისაბჭოს აღმასკომის სახალხო განათლების განყოფილების მეთოდურ კაბინეტსა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მეთოდური მუშაობის შესწავლის შედეგების შესახებ 35
6. ბრძანება № 132—ქუთაისის (გუმბათის) დამხმარე სკოლა-ინტერნატში სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობისა და აღსაზრდელო სამედიცინო მომსახურების შემოწმების შედეგების შესახებ 3
7. ბრძანება № 133—ბოლნისის რაიონის სოველ მუსაოპრიანის რვაწლიან სკოლაში მომხდარი ფაქტის შესახებ 48
8. დადგენილება—1975 წელს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა შორის I რესპ. კონკურსის დევიზით—„იცოდე და დაიცავი სეგზო მოძრაობის წესები“ ჩატარების შესახებ 78
9. ბრძანება № 175—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების VIII კლასებში „საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების“ კურსის სწავლების შემოღების შესახებ 90
13. ქრონიკა—განათლების ზოგიერთი დოკუმენტის გაუქმების შესახებ 94

კ რ ე ბ უ ლ ი № 5

Յ Ո Ն Ն Ա Ր Տ Ո

1. Приказ № 141—О работе педагогических коллективов азербайджанских школ Сагареджойского района по повышению уровня обучения и воспитания учащихся в свете постановления ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 года „О мерах по дальнейшему улучшению условий работы сельской общеобразовательной школы“ . . . 3
2. Երևանի № 153—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ენს კტუტის 1974 წლის საკუ-სო დონისძიებათა შესრულებისა და 1975 წლის გეგმის შესახებ 21
3. Երևանի № 45—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში 1973—1974 სასწავლო წელს ჩატარებულ გალ საყვიან, გამოსამ-გები და 1974 წ. უმაღლეს სასწავლებლებში ზოგადსაგან-მანათლებლო საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულთა მისაღები გამოცდების შესახებ 56

კ რ ე ბ უ ლ ი № 6

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 176—სასკოლო ინტერნატების მუშაობის თაობაზე საქართველოს სსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტის 1975 წლის 24 იანვრის დადგენილების შესახებ 3
2. ბრძანება № 200—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაწყებით კლასებში მათემატიკის სწავლების მდგომარეობის შესახებ 9
3. დადგენილება—სპორტის ტექნიკურ სახეებში რესპუბლიკური შეჯიბრებების ჩატარების შესახებ 37
4. დებულება—ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში ფაქულტატიური მეცადინეობის შესახებ 42
5. Типовое положение—о факультативных занятиях в общеобразовательной школе 45
9. ბრძანება № 286—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახელობის განათლების სახელმწიფო რესპუბლიკური სამეცნიერო საბჭოს დამტკიცების შესახებ 49
7. ბრძანება № 302—საქართველოს სსრ-ში საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების ქსელისა და კონტინგენტის მეცხრე ხუთწლედის ოთხი წლის სახალხო მეურნეობის გეგმის შესარულების შესახებ 51
8. ბრძანება № 316—უმალესი პედაგოგიური სასწავლებლების 1974 წლის კურსდამთავრებულ ახალგაზრდა სპეციალისტთა 10 თვანი სტაჟირების მიმდინარეობის შესახებ 57
9. ბრძანება № 311—ლაგოდნისა და წულუკიძის რაიონების სკოლაში დღე დაწყებულუბათა მუშაობის შემოწმების ედგეგმის შესახებ 60
10. ბრძანება № 321—ქ. ქ. ბათუმისა და ქობულეთის საშუალო სკოლებთან არსებული ლოგოპედიური ჰუნქტების არასწორად გახსნისა და პედაგოგიური კ. დრების შერჩევას შესახებ 65

კ რ ე ბ უ ლ ი № 7

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. Приказ № 317—Об утверждении отчета по Республиканскому бюджету Министерства просвещения Грузинской ССР за 1974 г.
2. ბრძანება № 348 „ბელორუსიის პარტიული ორგანიზაციის იდეოლოგიური კადრების შერჩევისა და აღზრდისათვის მუშაობის შესახებ“ სკკბ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებიდან გამომდინარე საქართველოს კპ ცკ-ის დადგენილებსა და რესპუბლჩკის განათლების სამინისტროს 1974 წ. 14 ოქტომბრის № 857 ბრძანების შესრულების მიმდინარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ ქ. თბილისის ორჯონიკიძის, გეგეჭკორისა და ყვარლის რაიონების საღამოს საშუალო სკოლებში 6
3. ბრძანება № 356—1974 წლის IV და 1975 წლის I კვარტალში სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების სასურსათო პროდუქტებით მომარაგებისა და აღსაზრდელთა კვების მდგომარეობის შესახებ 17
4. ბრძანება № 356-ის დანართი 26
5. ბრძანება № 362—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტში სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ეფექტურობის შემოწმების შედეგების შესახებ 26
6. ბრძანება № 363—გეგეჭკორისა და სამტრედიის რაიონებში უღელმთაოდ დარჩენილ ბავშვთა პატრონირების, გაშვილებისა და მეურვეობა-მზრუნველობის თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1974 წლის 24 აპრილის № 336 ბრძანების შესრულების შესახებ 30
7. ბრძანება № 384—თბილისის სახალხო განათლების განყოფილების მუშაობის შესახებ 32
8. ბრძანება № 404—ჩოხატაურის რაიონის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 39
9. ბრძანება № 406—სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე სკკბ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 2 ივლისის დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ ვანის რაიონში 43

- 10 ბრძანება № 408—საბჭოთა კავშირის გმირის, გენერალ-პოლკოვნიკ კ. ნ. ლესელიძის სახელობის სპეციალიზებული საშუალო სკოლა-ინტერნატის მოსწავლეთა კონტინგენტით დაკომპლექტების შესახებ
- 11 ბრძანება № 413—დაწყებით, რვაწლიან და საშუალო სკოლებში მოსწავლეთა ჩარიცხვისა და სკოლიდან სკოლაში გადაყვანის შესახებ 98
- 12. წესები—აქართველოს სსრ დაწყებით, რვაწლიან და საშუალო სკოლებში მოსწავლეთა ჩარიცხვისა და სკოლიდან სკოლაში გადაყვანის შესახებ 100

კ რ ე ბ უ ლ ი № 8

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 303—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებზე ისტორიის, საზოგადოებათმკოდნობის, საქართველოს ისტორიისა და საბჭოთა კანონმდებლობის ფაკულტატიური კურსის სწავლების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 3
2. ბრძანება № 414—სოფლის მეურნეობის მექანიზატორთა კადრების მომზადების შემდგომი გადართობის ღონისძიებათა შესახებ საქართველოს სსრ განთლების სამინისტროს 1970 წლის 28 სექტემბრის № 489 ბრძანების შესრულების მიზდინარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ 17
3. ბრძანება № 416—1971—1974 წლებში საქართველოს სსრ სკოლამდელ დაწესებულებათა მდგომარეობისა და მათი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1975 წლის 4 მარტის № 47 დადგენილებითან დაკავშირებით 34
5. ფაკულტატიურ მეცადინეობათა ორგანიზაციის შესახებ 42
6. ბრძანება № 448—სახალხო განათლების დარგში სკკბ XXIV სტილიზების მიერ დასახული ამოცანებისა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIV პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესრულების მიზდინარეობის შესწავლის შედეგების შესახებ გარდაბნის რაიონში 44
- 6 ცნობა—ატესტატის გაუქმების შესახებ 115

შ ი ნ ა ა რ ს ი

- 1. ბრძანება № 460—1974 წელს სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაწვევის შედეგებისა და 1975 წელს გასაწვევი ისაკის მოქალაქეთა გაწვევის ჩატარების შესახებ 3
- 2. ბრძანება № 471—სოცლის სკოლის მუშაობის პირობების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე სკკ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 2 ივლისის № 471 დადგენილების შესასრულებლად ღაფთაძის რაიონში გაწეული მუშაობის შესახებ 7
- 3. ბრძანება № 498—იმ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სიის დაქუჩიყების შესახებ, რომლებშიც უფროსკლასიელ მოსწავლეთაგან უნდა მომზადდნენ ავტომძღოლები 12
- 4. ბრძანება № 503—1975 წლის ზაფხულის პერიოდში მუშებისა და მოსამსახურეების შეიღების დასვენების ორგანიზაციის შესახებ 24
- 5. ბრძანება № 51 —საბჭოთა კავშირის გმირის, გენერალ-პოლკოვნიკ ე. ნ. ლესელიძის სახ. რესპუბლიკურ საშუალო სკოლა-ინტერნატში მოსწავლეთა მიღების შესახებ 45
- 6. ბრძანება № 515— ფიზიკის სწავლების მდგომარეობისა და მისი შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1974 წლის 20 დეკემბრის № 36 გადაწყვეტილებისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს იპაე წლის 12 თებერვლის № 108 ბრძანების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ 47
- 7: ბრძანება № 525—მოსწავლეებელთა და განათლების დარგის სხვა მუშაკთა აღრიცხვის, დანიშვნის, გადაყვანისა და განთავისუფლების მდგომარეობის შემოწმების შედეგებს შესახებ ქ. რუსთავის, ქ. თბილისის პირველი მაისის, თელავის, გურჯაანის, ახმეტისა და წითელწყაროს რაიონების განათლების განყოფილებებში 57
- 8. ბრძანება № 542— ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეებელთა ნაწილობრივი იტესტაციის ჩატარების შედეგებს შესახებ 63
- 9. ბრძანება № 547— გონებრივ და ფიზიკურ განვითარებაში დეფექტების შექონე პირთა სწავლების, შრომითი მოწყობისა და მომსახურების შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ 74
- 10. ბრძანება № 548—სსრ კავშირის დიდ სამამულო ომში გამარჯვების 30 წლისთავისადმი მიძღვნილ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა მეოთხე რესპუბლიკური სპარტაკიადის შედეგების შესახებ 29

ქ რ ე ბ უ ლ ი № 10

ზ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 569—მოსწავლეთა შრომითი სწავლებასა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების ტიპობრივი დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ 3
2. დებულება — მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების შესახებ 5
3. ბრძანება № 574—საქართველოს კვ ცენტრალურა კომიტეტის XIV პლენუმის გადაწყვეტილებათა შექმნე რაიონის სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სახალხო განათლების და-გში IX ხუთშუალანი გეგმით დასახული ამოცანების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ 19
4. ბრძანება № 625—საოლქო და სარაიონო (საქალაქო) ფილმოთეკების დებულებებისა და ფილმოთეკების მიერ სასწავლო კინოფილმების გაქირავების წესის შემოღების შესახებ . . 73
5. დებულება — საოლქო ფილმოთეკების შესახებ 75
6. ბრძანება № 684—რესპუბლიკის კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა საწარმოების მექანიზატორთა კადრებით უზრუნველყოფის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს კვ ცკ-ისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1975 წლის 29 ივლისის დადგენილების შესრულების შესახებ 90

კ რ ე ბ უ ლ ი № 11

შ ე ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება №518—გლდანის № 1 და № 2 ზოგადსაგანმანათლებლო სპორტული პროფილის საშუალო სკოლა-ინტერნატებში სასწავლო-აღმზრდელობითა და სპორტული მუშაობის შემოწმების შესახებ 3
3. ბრძანება № 9—495 /442/ 603—სოფლის იმ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სასწავლო-ტექნიკური ბაზის შემდგომი განმტკიცების ღონისძიებების შესახებ, რომლებშიც უფროსკლასელთა ავტოსაქმისა და სასოფლო-სამეურნეო მანქანებზე მუშაობის სწავლება ტარდება 38
4. ბრძანება № 788—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1974 წლის 26 ივნისის № 628 ბრძანების—რესპუბლიკის სკოლამდელ დაწესებულებებში საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების მიმდინარეობისა და 1974 წლის 4 ნოემბრის ბრძანების—სკოლამდელ დაწესებულებათა ახალი სასწავლო წლისათვის მზადყოფნის მდგომარეობის შესახებ—შესრულების შემოწმების შედეგებზე ქ. თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, ზუგდიდის, ბორჯომის, ხაშურის, გარდაბნის, გეგეჭკორის, თელავისა და ზუგდიდის რაიონებში 47
5. დადგენილება —მასწავლებლის შრომის ორგანიზაციისა და ხაშურის დღის რაიონალურად გამოყენების შესახებ. 54

კ რ ე ბ უ ლ ი № 12

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 682—სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში სკოლებისა და სახალხო განათლების ორგანოების ამოცანების შესახებ 3
- 2, ბრძანება № 930—სკოლების, სკოლა ინტერნატებისა და საბავშვო დაწესებულებათა სახანძრო დაცვის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ 7
3. ბრძანება № 968—რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში 1974—1975 სასწავლო წლის შედეგებისა და მიმდინარე სასწავლო წლის ამოცანების შესახებ 11
4. Приказ № 670—О работе отдела народного образования, школ и дошкольных учреждений Богдановского района по выполнению директив XXIV съезда КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 г. „О мерах по дальнейшему улучшению условий работы сельской общеобразовательной школы“ 23
5. ბრძანება № 974—სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის საკავშირო დათვლიერებაში რესპუბლიკის სკოლების მონაწილეობის შესახებ 48
6. ბრძანება № 1057—სკკპ XXV ყრილობისათვის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პროექტის „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებანი 1976—1980 წლებში“ განსაზარტავად რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოებისა და დაწესებულებების მუშაობის შესახებ 54
8. ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულის 1975 წლის ნორმების შინაარსი 59

83 1/21

რედაქტორი უშ. ობოლაძე
კორექტორი ე. ქურციკიძე
ტიპ. რედაქტორი ეკ. ნეშუმაშვილი

ფასი 10 კაპ.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 27/II-76 წ. ანაწყობის ზომა 6×9,5,
ქალაქის ზომა 60×84, სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 4,50

შეკვ. № 1278

უშ—04002

ტირაჟი 5.000

საქ. სსრ მინისტრთა საბჭოს გამომცემლობათი, პოლიგრაფიისა და წიგნის
ვაჭრობის საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის სტამბა № 11.

უშ. ჩხეიძის ქ. № 19

Типография № 11, Государственного комитета по делам издательств,
полиграфии и книжной торговли Совета Министров Грузинской ССР,
ул. Уш. Чхеидзе № 19